

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Część I. Ruch kadrowy i ruch spraw	4
Część II. Działalność orzecznicza	
I. Zagadnienia procesowe	
1. Postępowanie sądowoadministracyjne	10
2. Postępowanie podatkowe	12
3. Prawo pomocy	17
II. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału I	
1. Podatek dochodowy od osób fizycznych w tym zryczałtowane formy opodatkowania	27
2. Podatek dochodowy od osób prawnych	30
3. Podatek od nieruchomości	31
4. Podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową oraz inne podatki i opłaty	32
5. Ulgi w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej,	34
6. Egzekucja świadczeń pieniężnych	36
7. Finanse publiczne	38
8. Inne – zwrot niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym	41
III. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału II	
1. Spawy z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi	42
2. Sprawy z zakresu środowiska	43

IV. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału III

1. Sprawy z zakresu działalności gospodarczej	47
2. Podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy	48
3. Kultura fizyczna	53

V. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału IV

1. Sprawy mieszkaniowe	55
2. Pomoc społeczna	55
3. Informacja publiczna	57
4. Samorząd terytorialny	58
5. Edukacja	60

Część III. Działalność pozaorzecznicza

1. Przeprowadzone przez Sędziów wykłady, szkolenia, zajęcia	63
2. Kontakty krajowe	63
3. Kontakty z zagranicą	72
4. Szkolenia, narady referendarzy, asystentów i pracowników Administracyjnych	73
5. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez sędziów w szkołach wyższych	76
6. Orzekanie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym	76
7. Zajęcia dla aplikantów radcowskich i adwokackich	77
8. Powołani przez Ministra Sprawiedliwości Sędziowie NSA i WSA do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego i radcowskiego	78
9. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości UE	79
10. Zdania odrębne	79
11. Sygnalizacje	79
12. Działalność rzecznika prasowego	80
13. Przyjęcia interesantów przez Prezesa Sądu	81
14. Narady Sędziów	81

WPROWADZENIE

Rok 2014 był już dziesiątym rokiem funkcjonowania dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego, zatem też dziesiątym rokiem działania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. W roku tym niewielkiemu zmniejszeniu uległa ilość wniesionych do niego skarg. Wpłynęło 6.436 spraw, a zatem o 1.266 mniej niż w 2013 r. (spadek o 16,4 %). Również ilość załatwień była w 2014 r. mniejsza niż w 2013 r. i wyniosła 6.866. Wpływ został więc w całości opanowany, przez to zmniejszyła się o 430 ilość spraw oczekujących na rozpoznanie i wyniosła 2.863 spraw. Wskaźnik sprawności postępowania na koniec 2014 r. wyniósł 5,34. Obsada sędziowska liczebnie wzrosła o trzech Sędziów, liczba pozostałych pracowników nie uległa zmianie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach jest jednym z najbardziej obciążonych wpływem i jednym z najbardziej wydajnych wojewódzkich sądów administracyjnych.

W dalszym ciągu Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach działał w strukturze czterowdziałowej, jeśli chodzi o wydziały orzecznicze, nadto z Wydziałem Informacji Sądowej. Właściwość rzeczowa wydziałów w roku 2014 nie uległa zmianie.

Niniejsze opracowanie, obok podstawowych danych liczbowych, koncentruje się na analizie jurydycznej działalności Sądu, omawiając istotne orzeczenia i występujące w nich zagadnienia prawne, jak też wyrażone w nich poglądy. Przedmiotem uczyniono orzeczenia wydane w 2014 r. zarówno te, które stały się już prawomocne jak i te, które nie uzyskały jeszcze cech prawomocności.

CZĘŚĆ I. RUCH KADROWY I RUCH SPRAW.

Na dzień 1 stycznia 2014 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach orzekało **39 sędziów** (NSA i WSA). Na przestrzeni 2014 r. obsada sędziowska ulegała częstym zmianom. Sędzia WSA Włodzimierz Kubik przeszedł w stan spoczynku w dniu 28 listopada 2014 r., z kolei sędzia WSA Mirosław Kupiec zrzekł się urzędu sędziego i stosunek służbowy uległ rozwiązaniu z dniem 31 maja 2014 r. Nadto na stanowisko sędziego WSA w Gliwicach powołano w tym roku pięć osób. Począwszy od dnia 1 października 2014 r. delegowana jest do orzekania w tutejszym Sądzie Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach Dorota Kozłowska. Na dzień 31 grudnia 2014 r. w WSA w Gliwicach orzekało **42 sędziów** (NSA i WSA).

Oto lista Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego orzekających w WSA w Gliwicach w roku 2014:

- Anna Apollo – Zastępca Przewodniczącego Wydziału III;
- Bonifacy Bronkowski – Zastępca Przewodniczącego Wydziału II;
- Eugeniusz Christ – Zastępca Przewodniczącej Wydziału I;
- Przemysław Dumana – Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej, rzecznik prasowy;
- Łucja Francizek;
- Leszek Kiermaszek – Prezes Sądu;
- Ewa Krawczyk;
- Ewa Madej – Wiceprezes i Przewodnicząca Wydziału I;
- Tadeusz Michalik;
- Szczepan Prax – Zastępca Przewodniczącego Wydziału IV;
- Krzysztof Wujek – Przewodniczący Wydziału III;

oraz lista Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach:

- dr Iwona Bogucka;
- Barbara Brandys-Kmieciak;
- Piotr Broda ;

- Agata Ćwik-Bury – rozpoczęła służbę dnia 6 sierpnia 2014 r.;
- dr hab. Grzegorz Dobrowolski – rozpoczął służbę dnia 28 kwietnia 2014 r.;
- Małgorzata Herman;
- Magdalena Jankiewicz;
- Małgorzata Jużków;
- Beata Kalaga-Gajewska;
- Krzysztof Kandut – rozpoczął służbę dnia 1 października 2014 r.;
- Elżbieta Kaznowska;
- dr Paweł Kornacki – rozpoczął służbę dnia 31 lipca 2014 r.;
- dr Beata Kozicka ;
- dr Włodzimierz Kubik – przeszedł w stan spoczynku w dniu 28 listopada 2014 r.;
- Mirosław Kupiec – opuścił urząd sędziego w dniu 31 maja 2014 r.;
- Teresa Kurcysz– Furmanik;
- dr hab. Andrzej Matan;
- Bożena Miliczek-Ciszewska;
- dr hab. Stanisław Nitecki – Przewodniczący Wydziału IV;
- dr Wojciech Organiściak;
- Barbara Orzepowska-Kyć;
- Bożena Pindel;
- Teresa Randak;
- Marzanna Sałuda;
- Renata Siudyka;
- Bożena Suleja;
- dr Maria Taniewska–Banacka;
- Anna Tyszkiewicz-Ziętek;
- Małgorzata Walentek;
- Iwona Wiesner;
- Rafał Wolnik – Wiceprezes i Przewodniczący Wydziału II;
- Edyta Żarkiewicz;
- dr hab. Artur Żurawik – rozpoczął służbę 11 grudnia 2014 r.

Na dzień 1 stycznia 2014 r. w WSA w Gliwicach zatrudnionych było łącznie 140 pracowników, w tym - oprócz sędziów - 6 referendarzy, 63 urzędników sądowych, 22 asystentów sędziego i 10 innych pracowników. Na koniec tego roku łącznie pracowało w nim 143 osoby.

Zatem na przestrzeni całego roku, liczba osób zatrudnionych w Sądzie ulega zwiększeniu o 3 osoby.

Działalność ubiegłoroczną tutejszy Sąd rozpoczął z liczbą **3.293** spraw oczekujących na załatwienie, obejmującą 3.178 spraw zarejestrowanych w repertorium SA, 76 w repertorium SAB (zatem łącznie w obu kategoriach 3.254 spraw) i 39 spraw z repertorium SO. Na koniec 2014 roku ilość spraw pozostałych do załatwienia uległa zmniejszeniu i wyniosła **2.863** spraw, w tym 2.765 sprawy z repertorium SA, 76 spraw z repertorium SAB (w obu tych repertoriach razem 2.841) i 26 spraw z repertorium SO. W ciągu 2014 roku wpłynęło **6.436** skarg we wszystkich kategoriach (w roku 2013 zarejestrowano 7.702 skarg, zatem o 1.266 spraw więcej niż w roku 2014). Na globalny wpływ składało się 6.052 spraw zapisanych w repertorium SA (w poprzednim roku 7.355), 325 spraw w repertorium SAB (w poprzednim roku 251) i 59 spraw z repertorium SO (w ubiegłym roku 96). Zakończono natomiast **6.866** spraw (w tym 6.052 z repertorium SA, 329 z repertorium SAB i 72 z repertorium SO), przeto mniej niż w roku 2013 (łącznie 7.470, w tym w poszczególnych repertoriach odpowiednio 7.158, 222 i 90). Średni miesięczny wpływ wynosił łącznie 536 spraw (poprzednio 642), natomiast załatwiono średnio 572 (poprzednio 622) spraw miesięcznie. Największy wpływ odnotowano w Wydziale II, najmniej skarg wpłynęło do Wydziału IV, wpływ spraw opanowany został w Wydziale I, III i IV. Najmniejszą zaległość osiągnął Wydział III. Obliczenia te obejmują tylko załatwienia końcowe na rozprawach, których wyznaczono 542 (w roku 2013 – 523), czyli średnio miesięcznie 45, i posiedzeniach niejawnych, których wyznaczono 1.802 (w roku 2013 1.612), w tym 319 wyznaczonych przez referendarzy (poprzednio 255), czyli średnio miesięcznie 150. Nie uwzględniają natomiast orzekania na posiedzeniach niejawnych w kwestiach wypadkowych, podczas których wydano 2.524 orzeczeń niekończących postępowanie (w ubiegłym roku 5.579), nadto 6.435 o stwierdzeniu prawomocności orzeczeń (w ubiegłym roku 6.012). Referendarze wydali 1.399 postanowień i 138 zarządzeń (poprzednio odpowiednio 976 i 145). Średnio statystycznie na jednego sędziego (bez uwzględnienia zmniejszonego obciążenia sędziów funkcyjnych, przyjmując realną obsadę na poziomie 42 sędziów) przypadało

zatem 12,8 nowych spraw miesięcznie (poprzednio 15,7), zaś średnia ilość załatwień na osobę miesięcznie wynosiła 13,6 spraw (poprzednio 15,2). Wskaźnik sprawności postępowania wynosił dla wszystkich spraw w Sądzie w omawianym okresie 5,34 (poprzednio 5,13).

W roku 2014 wpłynęło 1.495 skarg kasacyjnych (1.505 w ubiegłym roku) i 826 zażaleń (594 w ubiegłym roku). Przy czym Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznał 1.207 skarg kasacyjnych, a więc więcej niż w roku poprzednim (1.052), natomiast więcej zażaleń niż w roku 2013 (wówczas 452), bo 577. W odniesieniu do orzeczeń kończących postępowanie stabilność orzecznictwa ukształtowała się na poziomie 81,6 % (spośród rozpoznanych spraw uchylono 222 orzeczenia), stabilność jest więc wyższa niż w 2013 (76,6%). Natomiast w zakresie postanowień objętych zażaleniami wyniosła 90,1 % (spośród rozpoznanych zażaleń uwzględniono 57), a więc uległa pogorszeniu w stosunku do 2013 roku (92,3 %).

Sędziowie sporządzili 5.026 uzasadnień orzeczeń kończących postępowanie (w roku ubiegłym 5.693), a łącznie wszystkich (kończących i niekończących postępowanie) 7.550 (poprzednio 8.272). Zatem średnio miesięcznie (bez korekt obciążenia) odpowiednio 419 (średnio miesięcznie 10 każdy z sędziów) i 629 (15 średnio każdy z sędziów).

W postępowaniu uproszczonym w skali Sądu załatwiono 10 spraw (w roku 2013 – 6), nie przeprowadzono ani jednego postępowania mediacyjnego.

Struktura wpływu spraw w repertorium SA w roku 2014 przedstawiała się następująco:

- na akty i czynności centralnych organów administracji rządowej i innych organów naczelnych wpłynęło 506 skarg (7,9 % całego wpływu do Sądu), a więc mniej niż w roku poprzednim (575), z tej kategorii spraw zakończono wyrokiem 473 sprawy (6,9% ogółu załatwień), uwzględniając 236 skarg (49,9 % załatwień w tych sprawach);
- na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych wpłynęło 1.920 skarg, mniej o 576 skarg niż w roku 2013 (29,8 % globalnego wpływu), przy czym wyrokiem załatwiono 1.449 sprawy (21,1 % ogółu załatwień), uwzględniając 409 skarg (28,2%). Z tej liczby 342 skarg dotyczyło rozstrzygnięć SKO w Bielsku-Białej (17,8 % wszystkich skarg w tej kategorii), 380 SKO w Częstochowie (19,8 %) i 1.197 SKO w Katowicach (62,3 %). Spośród wskazanej wyżej ilości załatwionych spraw 234 dotyczyło SKO w Bielsku-Białej (uwzględniono 79 skarg, co stanowi 33,8 %

wszystkich rozpoznanych spraw tego Kolegium), 278 SKO w Częstochowie (uwzględniono 74 skarg, czyli 26,7 %), zakończono 937 spraw ze skarg na rozstrzygnięcia SKO w Katowicach, uwzględniając 256 skarg, co stanowi 27,3 %;

- na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej wniesiono 927 skarg o 29 mniej niż w roku poprzednim (14,4 % globalnego wpływu), a załatwionych wyrokiem zostało 710 (10,3 % globalnych załatwień), z czego uwzględniono 187 (26,3 %);

- na akty i czynności dyrektorów izb skarbowych i dyrektorów urzędów kontroli skarbowej wpłynęło 1.091 skarg – mniej o 118 skarg niż w roku 2013 (16,9 % całego wpływu do Sądu), z czego zakończono wyrokiem 742 spraw (10,8 % załatwień w skali Sądu), uwzględniając 139 skarg (18,7 %);

- na akty i czynności izb celnych wniesiono o 627 mniej skarg niż w roku ubiegłym, bo 1 022 (15,9 % całego wpływu), zaś załatwiono wyrokiem 781 (11,4 % wszystkich załatwień), uwzględniając 192 skarg (24,6 %);

- na akty i czynności innych organów w roku 2014 wpłynęło o 89 skarg więcej niż w roku 2013, bo 321 (5 % wpływu), spośród których załatwiono wyrokiem 82 (1,2 % ogólnej liczby załatwień), z czego uwzględniono 37 skarg (45,1 %).

W większości z wyżej opisanych kategorii spraw ilość wniesionych skarg zmalała.

RUCH SPRAW W 2014 r.

I WPŁYW

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	6.052	1.494	1.644	1.663	1.251
SAB	325	11	106	18	190
SO	59	8	8	4	39
RAZEM	6.436	1.513	1.758	1.685	1.480

II ZAŁATWIENIA

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	6.465	1.642	1.623	1.725	1.475
SAB	329	13	113	27	176
SO	72	9	11	5	47
RAZEM	6.866	1.664	1.747	1.757	1.698
w tym*	2.113	602	619	416	476

* załatwienia na posiedzeniu niejawnym

ZAŁATWIONO:

- w postępowaniu uproszczonym – 10 spraw

III ZALEGŁOŚCI

1. Na dzień 1.01.2014 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	3.178	910	597	694	977
SAB	76	4	29	15	28
SO	39	1	4	2	32
RAZEM	3.293	915	630	711	1.037

2. Na dzień 31.12.2014 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	2.765	762	618	632	753
SAB	72	2	22	6	42
SO	26	-	1	1	24
RAZEM	2.863	764	641	639	819

CZĘŚĆ II. DZIAŁALNOŚĆ ORZECZNICZA.

I. ZAGADNIENIA PROCESOWE.

1. Postępowanie sądownoadministracyjne.

W tezowym wyroku z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt II SA/GI 1610/13 Sąd stwierdził, iż „**rozstrzygnięcie wydane w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie o zawieszeniu postępowania administracyjnego i uchylające to postanowienie, podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego na podstawie art. 3 par. 3 pkt 2 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.) w związku z art. 101 par. 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) - k.p.a.**” Sąd wskazał, iż źródłem wątpliwości stał się w sprawie art. 101 § 3 k.p.a., zgodnie z którym na postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania albo odmowy podjęcia zawieszono postępowania służy stronie zażalenie. Przepis ten w aktualnym brzmieniu ogranicza zatem możliwość wniesienia zażalenia tylko do przypadków, gdy organ poprzez wydane postanowienie wstrzymuje tok postępowania poprzez jego zawieszenie lub odmowę podjęcia. Postanowienia, których skutkiem jest brak przeszkód do prowadzenia postępowania, czyli postanowienie o odmowie zawieszenia i o podjęciu zawieszono postępowania nie podlegają zażaleniu, nie jest zatem dopuszczalne wniesienie na nie skargi do sądu administracyjnego. Skutkiem procesowym postanowienia o uchyleniu postanowienia o zawieszeniu postępowania w konsekwencji jest brak przeszkód do prowadzenia postępowania i funkcjonalnie wywołuje ono taki sam efekt, jak postanowienie o podjęciu postępowania, na które skarga nie jest dopuszczalna. W ocenie Sądu kwestia dopuszczalności skargi na zaskarżone postanowienie nie może być jednak rozstrzygana przez pryzmat procesowych skutków rozstrzygnięcia organu II instancji (organu ponownie rozpoznającego sprawę). Istotny jest przedmiot rozstrzygnięcia, jakim jest zawieszenie postępowania. Ponieważ Kolegium orzekło o zawieszeniu postępowania odwoławczego, to zgodnie z art. 101 § 3 k.p.a., na to postanowienie przysługiwało zażalenie, zaś w niniejszej sprawie, ze względu na rodzaj orzekającego organu, wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy. Rozstrzygnięcie wydane w wyniku rozpoznania tego wniosku, jak zasadnie Kolegium zwróciło uwagę w odpowiedzi na skargę, nie jest podjęciem zawieszono postępowania, ale skutkiem rozpoznania

przysługującego środka zaskarżenia. Na postanowienie wydane w takim trybie przysługuje zatem skarga do sądu administracyjnego, jest ono bowiem postanowieniem, na które – ze względu na jego przedmiot – przysługiwało zażalenie.

W tezowanym wyroku z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt II SA/GI 348/14 Sąd orzekł, iż **„organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego nie przysługuje kompetencja do stwierdzenia nieważności własnego aktu, więc możliwość skorzystania z instytucji autokontroli, określonej przepisem art. 54 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (p.p.s.a), jest tym samym wyłączona”**. W przedmiotowej sprawie sporna pozostawała kwestia czy rada miasta może w ramach autokontroli stwierdzić nieważność podjętej wcześniej uchwały przyjmującej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Sąd wskazał, iż niewątpliwie Rada Miasta posiadała kompetencję do podjęcia uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 18 ust.2 pkt 5 ustawa o samorządzie gminnym oraz art. 20 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - u.p.z.p.) jak również jego zmiany (art. 27 u.p.z.p.) i uchylenia, ale tylko poprzez uchwalenie nowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 34 ust.1 u.p.z.p.) Natomiast nie posiadała kompetencji do stwierdzenia jego nieważności, co wykluczało możliwość skorzystania z instytucji autokontroli w oparciu o art. 54 § 3 p.p.s.a.

W wyroku z dnia 18 listopada 2014 r., sygn. akt II OSK 2377/14 Naczelny Sąd Administracyjny uchylając wyżej wymieniony wyrok Sądu pierwszej instancji i zaskarżone rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego zawarł następującą tezę: **„Rada gminy, działając na podstawie art. 54 par. 3 w zw z art. 147 par. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.), może uwzględnić skargę do sądu administracyjnego na własną uchwałę w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i stwierdzić jej nieważność”**.

W wyroku z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 136/14 Sąd sformułował następującą tezę: **„roszczenie funkcjonariusza policji z tytułu dopłaty do wypoczynku wynika ze stosunku cywilnoprawnego, łączącego**

funkcjonariusza ze Skarbem Państwa i ma charakter wierzytelności pieniężnej. Spory z tym zakresie nie podlegają jurysdykcji sądu administracyjnego". Sąd wskazał, że prawo do wypłaty tych należności wynika z ustawy oraz rozporządzenia wykonawczego. Nie pozostaje ono w zakresie spraw wynikających z podległości służbowej między przełożonymi i podwładnymi co powoduje, iż nie można wykluczyć możliwości poddania ich kontroli sądu administracyjnego. Kontrola taka byłaby możliwa, o ile akt podejmowany w tej kwestii mieściłby się w katalogu zawartym w art. 3 § 2 bądź § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a więc jeśli miałyby charakter decyzji albo aktu (czynności) z zakresu administracji publicznej, dotyczącego prawa i obowiązków wynikających z przepisów prawa. Należy wykluczyć możliwość rozstrzygnięcia w takiej sprawie w drodze decyzji administracyjnej, bowiem przepisy prawa materialnego, zawarte w ustawie o Policji nie zawierają normy, która mogłaby stanowić podstawę prawną do działania w takiej formie prawnej. Generalnie rzecz biorąc w sprawach dotyczących funkcjonariuszy policji stosowanie decyzji jest dopuszczalne jedynie wtedy, gdy przepis ustawy bądź też rozporządzenia wyraźnie (czasami w sposób dorozumiany) to przewiduje. Poza tym akt taki nie odpowiada warunkom koniecznym do uznania go za decyzję, bowiem nie ma charakteru władczego i nie jest on skierowany do podmiotu zewnętrznego. Podobne argumenty przemawiają za uznaniem, iż akt taki nie mieści się w kategorii innych niż określone w pkt 1-3 art. 3 § 2 aktów lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczących uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. Dalej Sąd wskazał, że skoro sprawa ma charakter cywilnoprawny i ustawodawca nie przyjął odmiennego rozwiązania legislacyjnego, właściwy jest sąd powszechny- *orzeczenie nieprawomocne*.

2. Postępowanie podatkowe.

Zgodnie z tezowanym wyrokiem z dnia 21 stycznia 2014 r. w sprawie I SA/GI 555/13 „**nie jest prawnie dopuszczalne wydanie decyzji orzekającej o odpowiedzialności spadkobiercy na podstawie art. 100 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) z tytułu nieuregulowania przez spadkodawcę sankcji ekonomicznej, w oparciu o ostateczną decyzję organu I instancji o określeniu zaległości w tej sankcji wydanej na podstawie § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lipca 2000 r. w sprawie sankcji ekonomicznych za wprowadzenie do obrotu**

wyrobów podlegających oznaczeniu znakiem bezpieczeństwa, a nie oznaczonych tym znakiem lub nie spełniających innych wymagań, a także za wykonanie usług nie spełniających odpowiednich wymagań (Dz. U. Nr 55, poz. 661), a to z tej przyczyny, że decyzja stanowiąca podstawę tego orzeczenie obarczona jest wadą nieważności określoną w art. 247 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa”.

W kolejnym wyroku z dnia 8 kwietnia 2014 r. o sygn. akt III SA/GI 2056/13 Sąd zawarł tezę, iż „**przez użyty w art. 70 § 8 Ordynacja podatkowa (O.p.) zwrot "nie mogą być egzekwowane" należy rozumieć nie tyle zastosowanie przez organ środka egzekucyjnego, lecz jakiegokolwiek instrumentu prawnego skutkującego zaspokojeniem wierzyciela publicznego wbrew woli podatnika**”. Sąd wskazał, iż istotą zagadnienia prawnego rozpatrywanego w przedmiotowej sprawie jest wzajemna relacja uregulowań zawartych w art. 70 § 8 O.p. i art. 76 § 1 O.p. Uznano, że nie można dokonywać wykładni art. 76 § 1 O.p. w oderwaniu od art. 70 § 8 tej ustawy lecz powołane przepisy należy wyklądać we wzajemnej łączności. Skoro bowiem ustawodawca wprowadził w Ordynacji podatkowej regulację wskazującą, że po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, nie może ono być przymusowo ściągnięte inaczej niż tylko poprzez egzekucję z nieruchomości, na której została ustanowiona hipoteka, to nie jest możliwe zaaprobowanie poglądu, że może to także nastąpić w innym trybie, który – z punktu widzenia strony i skutków jakie dla niej wywiera – w istocie jest tożsamy z postępowaniem egzekucyjnym, albowiem zarówno jeden jak i drugi tryb jest od woli strony niezależny. Dlatego Sąd wyraził pogląd, że przez użyty w art. 70 § 8 O.p. zwrot "mogą być egzekwowane" należy rozumieć nie tyle zastosowanie przez organ środka egzekucyjnego, lecz jakiegokolwiek instrumentu prawnego skutkującego zaspokojeniem wierzyciela publicznego wbrew woli podatnika.

W kolejnym orzeczeniu wydanym w dniu 13 lutego 2014 r. w sprawie I SA/GI 1457/13 Sąd uznał, iż „**przez wygaśnięcie zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 42 § 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.)- O.p., skutkujące wygaśnięciem zastawu skarbowego, należy rozumieć wygaśnięcie tego zobowiązania w całości**” - *TEZA*. W sprawie niesporne - zdaniem Sądu - było, że zastawem skarbowym zabezpieczono wykonanie całej decyzji podatkowej wraz z odsetkami, nie zaś

poszczególne raty płatności tego zobowiązania, określone późniejszą decyzją. Nie przypisano też żadnej z objętych zastawem rzeczy do określonej raty spłaty podatku, zatem tak długo jak zobowiązanie nie wygaśnie w całości – możliwe jest wykorzystanie każdego z zabezpieczonych składników majątkowych do wyegzekwowania zobowiązania. Zapłata pięciu z ośmiu z tych rat nie może skutkować uznaniem, że w tej części zobowiązanie podatkowe wygasło w rozumieniu art. 42 § 5 pkt 1 O.p. Zobowiązanie zabezpieczone zastawem wygaśnie bowiem - w ocenie Sądu - dopiero z zaspokojeniem Skarbu Państwa w całości z tytułu należnego podatku za 2003 r. wraz z odsetkami. Pogląd ten ma pełne uzasadnienie w samym charakterze instytucji prawnej zastawu skarbowego, mającego na celu ułatwienie organom podatkowym wyegzekwowanie obowiązku podatkowego w pełnej wysokości. Ponadto nie ma podstaw do każdorazowego stwierdzania przez organ wygaśnięcia części zobowiązania podatkowego po dokonaniu poszczególnej wpłaty częściowej, a tym bardziej - weryfikowania wpisów zastawu skarbowego i wykreślenia części zapisów lub zmniejszania wartości należności objętej zastawem. Brak ku temu zarówno podstawy prawnej jak i praktycznej możliwości uwzględnienia żądania strony, która nadto sama zadecydowała które składniki majątkowe chce wyłączyć z zastawu skarbowego (samochody) - *wyrok nieprawomocny*.

W myśl z kolei tezonego wyroku z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akt. I SA/GI 742/13 „**nie czyni zadość art. 14 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) ocena prawna, która odwołuje się do kilku regulacji nie wskazując, która z nich ma zastosowanie w konkretnym/ przedstawionym stanie faktycznym. W takim bowiem przypadku nie dochodzi do oceny prawnej przedstawionego przez stronę/wnioskodawcę stanowiska ale do przedstawienia prawnych rozważań regulujących określoną materię (w badanej sprawie rozliczenia kosztów uzyskania przychodów)**”. Sąd uchylając zaskarżoną interpretację uznał, że organ interpretacyjny naruszył – niewskazany przez stronę skarżącą – art. 14 c Ordynacji podatkowej. Zgodnie z tym przepisem interpretacja indywidualna zawiera ocenę stanowiska wnioskodawcy wraz z uzasadnieniem prawnym tej decyzji. W badanej sprawie organ ocenił stanowisko wnioskodawcy uznając je za nieprawidłowe. Dokonał też własnej prawnej oceny stanowiska wnioskodawcy, przyjmując, że koszty uzyskania przychodu ze sprzedaży wierzytelności należy rozliczyć na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (u.p.d.o.f.) na zasadach określonych w art. 22 ust. 4 – 6 tej ustawy. Sąd zaakcentował, że przepisy art. 22 od ust. 4 do 6 u.p.d.o.f. regulują

różne stany faktyczne, dotyczące zaliczenia w koszty uzyskania przychodów zarówno kosztów bezpośrednich, jak i kosztów pośrednich. W sumie przepisy te regulują pięć sytuacji rozliczenia kosztów bezpośrednich (ust. 4, ust. 5, ust. 5a pkt 1 i 2, 5 b) oraz jedną sytuację rozliczenia kosztów pośrednich (ust. 22 ust. 5 c). Zasada proporcjonalności, którą organ przyjął jako sposób rozliczenia kosztów z tytułu wierzytelności masowej dotyczy tylko i wyłącznie rozliczania kosztów innych niż bezpośrednie (ust. 5 c). Wskazywałoby to, że za takie właśnie koszty uznał koszty poniesione na nabycie wierzytelności. Przyjęcie jednakże takiej konkluzji stoi z kolei w kolizji z przedstawionym stanem faktycznym, z którego wynika, że przedmiotem działalności spółki, której skarżący jest współnikiem są m.in. usługi finansowe i usługi pośrednictwa finansowego. Wydatków poniesionych zatem na zakup wierzytelności, czy to pojedynczej, czy masowej nie sposób uznać za wydatki inne niż bezpośrednio związane z przychodem. W tak zaistniałej sytuacji - w ocenie Sądu - przedwcześnie byłoby odnoszenie się merytoryczne do przedstawionego przez stronę skarżącą stanu faktycznego. Kolejność rzeczy jest bowiem taka, że to organ interpretacyjny ma dokonać prawnej oceny przedstawionego we wniosku stanu faktycznego. Sąd nie ma zatem kompetencji do czynienia tego za organ. Rola Sądu sprowadza się do oceny legalności wydanego aktu/interpretacji, co też w niniejszej sprawie uczyniono - *wyrok nieprawomocny*.

W wyroku z dnia 15 września 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. I SA/GI 219/14 Sąd sformułował następującą tezę **„cel Izby określony jako organizowanie pomocy członkom Izby w rozwiązywaniu problemów prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w kontekście działań mających na celu ochronę i rozwój przedsiębiorczości, stanowi cel statutowy w rozumieniu art. 133a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj.: Dz. U. z 2012 r., poz. 749), określanej dalej skrótem „O.p.” – przesłankę dopuszczenia do udziału w postępowaniu podatkowym przedsiębiorcy będącego członkiem Izby. Nie budzi wątpliwości, że zorganizowanie pomocy w rzetelnym wyjaśnieniu okoliczności relewantnych prawnie w postępowaniu wszczętym na podstawie art. 21 § 3 O.p. mieści się w granicach przesłanki celu statutowego”**. Sąd podał, iż wbrew przekonaniu organu odwoławczego ten cel statutowy może być realizowany nie tylko poprzez zorganizowanie i opłacenie fachowej pomocy prawnej dla członka Izby. Może być również realizowany w formie udziału na prawach strony w postępowaniu toczącym się względem członka Izby. Statut nie zawęży formy realizacji przedmiotowego celu statutowego; zawężenia takiego nie narzucają również

powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Nie sposób zakładać, że możliwość dopuszczenia została zawężona wyłącznie dla organizacji, które w statucie umieszczają uczestniczenie w postępowaniach podatkowych swoich członków - *wyrok nieprawomocny*.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 2 października 2014 r. w sprawie I SA/GI 611/14 Sąd zajął stanowisko, iż zarzuty skargi i żądanie uchylenia decyzji, ze wskazaniem obowiązku wznowienia postępowania w niniejszej sprawie, zmierzają de facto do tego, aby Sąd uznał zastosowanie się przez organ do przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa za naruszenie prawa i nakazał organowi ich niestosowanie. Taki zarzut i takie żądanie jest oczywiście bezpodstawne. Sąd stwierdził ponad wszelką wątpliwość, że organy działały w tej sprawie na podstawie prawa, prawidłowo ustalając stan faktyczny i prawidłowo odnosząc do niego obowiązujący stan prawny. Z tego względu Sąd uznał także za całkowicie pozbawione podstaw oczekiwanie strony skarżącej, aby sporną kwestię terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania organy rozstrzygnęły po jej myśli poprzez bezpośrednie stosowanie przepisów Konstytucji. Sąd nie znalazł też powodów, aby powziąć wątpliwość co do zgodności z Konstytucją R.P. art. 241 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej (O.p.), w zakresie ustalonego w tym przepisie miesięcznego terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania. Taki sam termin przewidziany jest w ogólnej procedurze administracyjnej, a mianowicie w art. 145a § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Z tym więc rozwiązaniem można ewentualnie porównywać art. 241 § 2 pkt 2 O.p., a nie z procedurą sądową, co postuluje pełnomocnik strony skarżącej. Prawdą jest, że w Kodeksie postępowania cywilnego (K.p.c.) oraz w ustawie - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi pierwotny, miesięczny termin złożenia skargi o wznowienie postępowania został zmieniony na termin trzymiesięczny, ale nie nastąpiło to z powodu uznania tego terminu za sprzeczny z Konstytucją. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 2003 r. sygn. akt SK 5/2003, na który powołał się pełnomocnik strony skarżącej, dotyczył zupełnie innej kwestii proceduralnej, a mianowicie sytuacji, gdy uprawomocnienie się wyroku następuje z mocą wsteczną, na skutek odmowy przyjęcia lub odrzucenia kasacji, a w tym okresie upłyne termin, o którym mowa w art. 401¹ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Tylko w tym zakresie Trybunał uznał przepis art. 401¹ § 1 K.p.c., za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 45 i art. 190 ust. 1 Konstytucji R.P. (Dz. U. z 2003 r. nr 109, poz. 1035). Wskazano przy tym, że zarówno Kodeks postępowania administracyjnego jak i Ordynacja podatkowa

były na przestrzeni ostatnich lat wielokrotnie nowelizowane, a mimo to ustawodawca nie uznał za potrzebne dokonanie zmian w zakresie omawianego terminu. Uznano więc, że wolą ustawodawcy było zakreślenie takiego właśnie terminu, który – z jednej strony – dostatecznie chroni prawa strony do wzruszenia decyzji opartej na przepisie uznanym za sprzeczny z Konstytucją R.P., a z drugiej – służy realizacji zasady stabilności ostatecznych decyzji administracyjnych – *wyrok nieprawomocny*.

W wyroku z dnia 10 września 2014 r. w sprawie III SA/GI 422/14 wskazano, iż spór między stronami sprowadza się do kwestii dopuszczalności zażalenia na postanowienie organu podatkowego I instancji w przedmiocie przedłużenia termin zwrotu różnicy podatku od towarów i usług. Sąd uznał, że skoro postanowienie o przedłużeniu terminu zwrotu różnicy podatku zostało wydane po zakończeniu kontroli podatkowej, ale organ nadal prowadził czynności sprawdzające, to w takiej sytuacji powinien był zastosować art. 274b § 1 Ordynacji podatkowej (O.p.). Przepis ten stanowi, że jeżeli przeprowadzenie czynności sprawdzających zasadność zwrotu podatku wymaga przedłużenia terminu zwrotu podatku wynikającego z odrębnych przepisów, organ podatkowy może postanowić o przedłużeniu tego terminu, do czasu zakończenia czynności sprawdzających. Zgodnie natomiast z art. 274b § 2 O.p. na postanowienie to przysługuje zażalenie. Tym samym organ podatkowy pierwszej instancji w istocie dokonał błędnego pouczenia o braku środka zaskarżenia. To zaś sprawia, że naruszył tym samym art. 228 § 1 pkt w zw. z art. 239 O.p. bezzasadnie przyjmując niedopuszczalność zażalenia.

3. Prawo pomocy.

W zarządzeniu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 266/14 Referendarz sądowy stwierdził, że wniosek o przyznanie prawa pomocy jest pismem kwalifikowanym. Oznacza to, że jest pismem o charakterze sformalizowanym, zarówno co do formy (druk urzędowego formularza), jak i treści (oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym, rodzinnym i dochodach). Formularz (w tym przypadku druk PPF), ze względu na jego ściśle określone ramy i rubryki, ma na celu służyć bardziej precyzyjnemu wyrażaniu przez stronę jej żądań, wniosków i okoliczności dotyczących jej stanu rodzinnego, majątku i dochodach. Formularze wymuszają bowiem przedstawienie przez stronę wszystkich

niezbędnych dla wykonywanej czynności danych i stwierdzeń. Można zatem stwierdzić, uwzględnivszy nadto pozostałe przepisy odnoszące się do wymogów formalnych pism procesowych w postępowaniu przed sądem administracyjnym, że wniosek złożony na urzędowym formularzu powinien zawierać co najmniej trzy zasadnicze elementy składowe, tj. oznaczenie zakresu wniosku, wskazanie okoliczności dotyczących sytuacji rodzinnej wnioskodawcy, jego dochodów i majątku (oświadczenie) oraz podpis wnioskodawcy. Brak któregokolwiek z tych elementów powoduje, że wniosek jest obarczony brakiem formalnym, który może być jednak usunięty. Dalej wskazano, iż skarżący nadesłali w niniejszej sprawie plik dokumentów, w tym odpisy skierowanych do nich ww. wezwań referendarza sądowego; niewypełniony druk PPF; kolejny druk PPF, w którym nie zawarto wymaganego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach; kopię zeznania podatkowego oraz wiele innych dokumentów. Szczegółowa analiza nadesłanej przez skarżących dokumentacji pozwoliła na uznanie, że brak formalny wniosku nie został usunięty.

Zdaniem rozpoznającego wniosek o prawo pomocy w sprawie I SO/GI 8/14 w dniu 30 października 2014 r. jego analiza, w tym obszernie zgromadzonych dokumentów źródłowych, pozwoliła stwierdzić, że Jednostka nie zasługuje na całkowite zwolnienie od kosztów sądowych. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej (ZZOZ) będzie mógł partycypować w ewentualnych wydatkach (które w praktyce nie występują), opłatach sądowych oraz w wpisach sądowych w wysokości określonej w części dyspozytywnej postanowienia. Uzasadnienia tej konstatacji należy upatrywać w kilku aspektach. Po pierwsze, co do zasady zastosowanie ww. kryterium finansowego przyznania prawa pomocy, w przypadku osób prawnych, polega w dużym uproszczeniu na zestawieniu z jednej strony kosztów sądowych związanych z udziałem tejże osoby w postępowaniu sądowym, z drugiej zaś, aktywnych środków finansowych, dostępnych w czasookresie, w którym to postępowanie zostało zainicjowane (druk PPPr wskazuje, iż mają to być środki, którymi podmiot dysponuje na koniec miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku). Po wtóre, w toku rozpoznania wniosku zwrócono uwagę na to, że działalność ZZOZ – jak sam podniósł – polega na udzielaniu pomocy medycznej niejednokrotnie ratującej życie. Z tych też powodów w niniejszym przypadku należało zastosować nieco szerszą optykę postrzegania kondycji finansowej wnioskującego o przyznanie prawa pomocy niż tylko i wyłącznie poprzez saldo jego płynnych środków finansowych. Taki stan rzeczy determinował dokonanie analizy rzeczowej kondycji również przez pryzmat

akcentowanych we wniosku wskaźników analitycznych. W tych ramach ustalono, że wskaźniki te w przypadku Jednostki kształtują się poniżej wielkości uznanych za normatywne. Po trzeciej, z omawianego punktu widzenia, wnioskującą Jednostkę należy zaliczyć do szczególnej kategorii podmiotów ubiegających się o przyznanie prawa pomocy. Zdaniem rozpoznającego wniosek nie można bowiem przez pryzmat tej instytucji stawiać na tej samej płaszczyźnie wnioskującej Jednostki i osoby prawnej w jej klasycznym i najbardziej powszechnym rozumieniu. Trzeba wyraźnie podkreślić, że działalność usługowa ZZOZ jest w znacznej części finansowana z Narodowego Funduszu Zdrowia, a więc niezależnie od wyników działania Jednostki. W przypadku innych osób prawnych, którymi z omawianego punktu widzenia są w większości spółki prawa handlowego, wynik finansowy w całości zależy od ich działalności i procesów decyzyjnych zarządu. W tym kontekście rozpoznający wniosek przyjął, że Jednostka jest swoistego rodzaju hybrydą, której przychody blisko w 1/5 pochodzą z usług wykonywanych na zewnątrz odpłatnie, a pozostałe 4/5 finansowane są z NFZ. Ujawniony stosunek źródeł finansowania przełożono bezpośrednio na wysokość kosztów sądowych, do których uiszczenia - na mocy między innymi niniejszego postanowienia - Jednostka zostanie zobowiązana. W toku rozpoznania wniosku nie stracono z pola widzenia, że niezależnie od źródeł finansowania działalności Jednostki, generuje ona koszty poprzez korzystanie z usług obcych, w tym z obsługi profesjonalnych pełnomocników. Taki stan rzeczy również wpłynął tutaj na podjęcie decyzji o częściowym zwolnieniu od kosztów sądowych, a nie o całkowitym, jak wnoszono.

W sprawie o sygn. akt I SA/GI 272/14 w dniu 4 grudnia 2014 r. Referendarz sądowy wydał postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej w treści, którego wskazał, że stosownie do treści art. 250 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (P.p.s.a.), wynagrodzenie może być przyznane jedynie wyznaczonemu radcy prawnemu. W judykaturze oraz w doktrynie zgodnie przyjmuje się, że konstrukcja art. 250 P.p.s.a. nie pozwala na przyznanie tego wynagrodzenia innemu pełnomocnikowi, także substytutowi, działającemu w sprawie na podstawie tzw. dalszego pełnomocnictwa, udzielonego mu przez pełnomocnika, którego wyznaczono. Udzielenie dalszego pełnomocnictwa powoduje powstanie określonego stosunku jedynie pomiędzy substytutem i stroną. Skoro na gruncie przywołanego wyżej stanowiska nie jest dopuszczalne przyznanie

wynagrodzenia substytutowi to tym samym nie można założyć, że pełnomocnik główny, który sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, wstępuje do sprawy po wydaniu wyroku sądu pierwszej instancji. W konsekwencji nie jest możliwe zastosowanie wobec autora opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej wyższej stawki wynagrodzenia.

Odmawiając prawa pomocy w sprawie o sygn. akt. II SA/GI 1855/13 w dniu 21 lutego 2014 r. Referendarz sądowy uznał, że brak jest podstaw do zwolnienia strony od kosztów sądowych, a co za tym idzie - do objęcia jej prawem pomocy w zakresie całkowitym. Do konkluzji takiej prowadzi relacja pomiędzy dochodem strony, a obciążającymi ją niezbędnymi kosztami utrzymania. Jakkolwiek w nadesłanym piśmie procesowym strona wyszczególniła te wydatki, to jednak nie wszystkie spośród nich można zakwalifikować jako związane z zaspokojeniem jej niezbędnych potrzeb życiowych. Tymczasem tylko tego rodzaju koszty mogą zostać uwzględnione w zakresie oceny sytuacji majątkowej osoby ubiegającej się o przyznanie prawa pomocy. W świetle powyższego uznano, że nie można uwzględnić wskazanych przez skarżącą kosztów z tytułu zakupu dekodera TV, zakupu „prasy itp. artykułów” oraz wydatków na pomoc rodzinie. Koszty takie nie zmierzą bowiem do zaspokojenia jej elementarnych, koniecznych potrzeb bytowych.

W postanowieniu z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie IV SA/GI 171/14 Referendarz sądowy stwierdził, iż brak jest podstaw do uwzględnienia zgłoszonego żądania zwolnienia strony od kosztów sądowych. Do konkluzji takiej prowadzi - zdaniem orzekającego - już samo zestawienie wysokości kosztów sądowych (wpis od skargi 100 zł), a danymi wynikającymi z deklaracji VAT-7 złożonymi przez skarżącą Spółkę. Przyznano, że sytuacja finansowa strony skarżącej jest niewątpliwie trudna, o czym świadczy już sam jej wynik finansowy za ubiegły rok (strata w kwocie ponad 3,5 miliona zł). Należy jednak zwrócić uwagę, że wspomniane wyżej deklaracje VAT-7 potwierdzają, iż wykazuje ona aktywność gospodarczą i obraca kwotami rzędu dziesiątek tysięcy (sprzedaż towarów i usług), a nawet setek tysięcy złotych. Strona uzyskuje zatem co miesiąc przychód jak również dokonuje wydatków, których rozmiar przekracza ponad tysiącrotnie wartość wymaganego w niniejszej sprawie wpisu sądowego. Zdaniem rozpoznającego wniosek, w takiej sytuacji brak jest podstaw do

tego, aby przyjąć, że wnioskująca nie posiadała środków pozwalających na uiszczenie tak skromnej kwoty.

Rozpoznając wniosek o przyznanie prawa pomocy w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 301/14 w dniu 23 kwietnia 2014 r. Referendarz sądowy wskazał, że wnioskodawczyni powoływała się również na okoliczność ponoszenia relatywnie znacznych kosztów utrzymania. Nie budzi jednak wątpliwości, że może w tym zakresie dokonać pewnych oszczędności, skoro na samo wyżywienie jej czteroosobowej rodziny przeznaczana jest kwota 2.500 zł. Nie kwestionując zasadności dokonywania wydatków w takim rozmiarze, należy zwrócić uwagę, że - nawet uwzględnwszy, iż jedno z dzieci skarżącej wymaga stosowania diety zaś jej małżonek przebywa w Niemczech - fakt comiesięcznego wydatkowania takiej kwoty na żywność trudno uznać za świadczący o pozostawaniu w trudnej sytuacji materialnej, czy też o istnieniu kłopotów w zaspokajaniu podstawowych, elementarnych potrzeb bytowych. Nie sposób zatem przyjąć - w opinii Referendarza - aby skarżąca nie była w stanie uiścić jakichkolwiek kosztów związanych z postępowaniem sądowym, jak również, aby uiszczenie tych kosztów mogło spowodować uszczerbek w koniecznym utrzymaniu jej rodziny.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 września 2014 r. w sprawie IV SA/GI 758/14 Referendarz sądowy wyraził pogląd, że sam fakt działania wnioskującego Stowarzyszenia w interesie społecznym jak również to, iż jest ono organizacją non-profit nie może stanowić przesłanki przyznania mu prawa pomocy, albowiem ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie przewiduje takiego kryterium. O przyznaniu prawa pomocy nie może także przesądzać okoliczność, iż nie pozyskuje ono środków umożliwiających sfinansowanie jego działalności. Trzeba zaakcentować, że w art. 33-35 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. nr 79, poz. 855 ze zm.) określono szeroki zakres źródeł, z których tego rodzaju podmiot może czerpać dochody i nie budzi wątpliwości, że jego członkowie powinni zadbać o wykorzystanie tych możliwości. Odmienne oceniać należy jedynie te sytuacje, w których stowarzyszenie, zakładając sobie pewne cele, jednocześnie jasno i precyzyjnie określa sposoby pozyskania wystarczających środków, z których owe cele będą

realizowane, lecz z przyczyn obiektywnych nie jest w stanie z tych sposobów skorzystać. Nie sposób jednak - zdaniem Referendarza - przyjąć, aby taki stan rzeczy miał w niniejszej sprawie miejsce, skoro w złożonym wniosku skarżące Stowarzyszenie nie powołało się na żadne okoliczności, które mogłyby na to wskazywać. Przeciwnie - wskazano, że nie posiada ono w zasadzie żadnych źródeł finansowania, a koszty jego działalności pokrywają członkowie ze swoich prywatnych środków.

Uzasadniając postanowienie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie toczącej się pod sygn. akt. IV SA/GI 1395/13 Referendarz wskazał, że fakt posiadania nieruchomości, z których każda przedstawia wartość co najmniej kilkudziesięciu tysięcy złotych, a żadna nie służy zaspokojeniu niezbędnych potrzeb bytowych strony, nie pozwala na zastosowanie wobec niej prawa pomocy. W tym kontekście nie sposób uznać za przekonujące powoływanie się przez stronę na to, iż wspomniane mieszkania od wielu miesięcy nie mogą znaleźć nabywcy. Istotny jest bowiem fakt, że choć skarżąca podnosi, iż wraz z ojcem znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, to równocześnie nie wykorzystują oni niewątpliwych możliwości zarobkowych, jakie wiążą się z rzeczonymi nieruchomościami, a przeciwnie - wydatkują znaczne kwoty na ich utrzymanie. Tymczasem, wnioskująca i jej ojciec mogliby przecież po pierwsze - obniżyć oferowaną cenę sprzedaży do poziomu, na którym znaleźliby kupca, po drugie - mogliby uzyskać środki finansowe poprzez obciążenie tych mieszkań celem uzyskania np. pożyczek hipotecznych i wreszcie po trzecie - co wydaje się najbardziej korzystnym rozwiązaniem, mogliby te mieszkania wynająć, co nie wiązałoby się z trudnościami albowiem z doświadczenia życiowego wiadomo, że lokale o takim metrażu są najbardziej poszukiwane na rynku najmu. Wobec powyższego stwierdzono, że wnioskująca ma możliwości pozyskania środków wystarczających na opłacenie pełnych kosztów postępowania, a co więcej - na wyraźne polepszenie swojej sytuacji materialnej. Skoro zatem pomimo deklarowanej ciężkiej sytuacji materialnej życiowej z możliwości tych nie korzysta, to trudno uznać jej wniosek za zasadny.

W postanowieniu z dnia 8 października 2014 r. w sprawie I SA/GI 168/14 Referendarz wskazał, że minimum staranności, jaką powinna się wykazać osoba

wnosząca o przyznanie prawa pomocy, sprowadza się do dokładnego wykonania wezwania. Tymczasem skarżący wykonał takie wezwania, kierowane do niego aż dwukrotnie, w sposób wybiórczy, przedstawiając tylko te dokumenty, które mogłyby przemawiać na rzecz jego wniosku, wskazując na niewielką wysokość jego wynagrodzenia czy też na jego zadłużenie. Całkowicie pominął natomiast w szczególności dokumenty osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Nie wiadomo zresztą, z kim wnioskodawca takie tworzy, skoro w miejsce zaświadczenia wymieniającego wszystkie osoby zameldowane wraz nim, o które wyraźnie wzywano, przedstawił zaświadczenie potwierdzające, że zameldował się on pod adresem innym niż podany w postępowaniu adres miejsca zamieszkania. Poprzestał także na wyjaśnieniach dotyczących jego sytuacji mieszkaniowej, choć wezwanie precyzowało, za pomocą jakich dowodów należy te okoliczności wykazać. Wyjaśnienia te budzą wątpliwości, ponieważ skarżący pomimo nowego adresu zameldowania nie zmienił wskazanego przez siebie miejsca zamieszkania, pod którym wciąż osobiście odbiera korespondencję. Podobnie w zaświadczeniu pracodawcy z dnia 10 września 2014 r., a więc wystawionym już po tym zameldowaniu, widnieje adres zamieszkania. Jest zaś poza sporem, że w razie tego rodzaju rozbieżności należy mieć na względzie ten adres, pod którym strona faktycznie przebywa z zamiarem stałego pobytu, a nie ten, pod którym jest zameldowana. Poza tym inny adres zameldowania czy nawet zamieszkania nie oznacza zerwania więzów wynikających z prawa rodzinnego.

W dniu 8 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt. I SA/GI 169/14 Referendarz sądowy stwierdził, że zgodnie z art. 246 § 1 pkt 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (P.p.s.a.), przyznanie osobie fizycznej prawa pomocy w zakresie częściowym - czyli w myśl art. 245 § 2 P.p.s.a. obejmującym bądź zwolnienie od kosztów sądowych, bądź ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, np. radcy prawnego - następuje, gdy osoba ta wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów postępowania bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Stosując przytoczony przepis w rozpatrywanej sprawie, również należy mieć przy tym na względzie, że skarżącej przyznano już w niej prawo pomocy w takim zakresie, zwalniając ją od kosztów sądowych. Zadośćuczynienie jej obecnemu wnioskowi o ustanowienie radcy prawnego w praktyce oznacza bowiem, że w dwóch etapach przyznane jej zostanie

prawo pomocy w zakresie całkowitym, na który - w myśl art. 245 § 2 P.p.s.a. - składają się oba analizowane dobrodziejstwa procesowe. To zaś skłania do uwzględnienia podczas oceny wniosku także surowszych kryteriów wynikających z art. 246 § 1 pkt 1 P.p.s.a. Według niego przyznanie osobie fizycznej prawa pomocy w zakresie całkowitym następuje, gdy osoba ta wykaże, że nie jest w stanie ponieść jakichkolwiek kosztów postępowania.

W kolejnym orzeczeniu wydanym w dniu 13 stycznia 2014 r. w sprawie I SA/GI 204/13 orzekający w sprawie Referendarz uznał, że większe kontrowersje budzi kwestia „odrębnego” zwrotu kosztów przejazdu do sądu. W części orzeczeń nie zaliczono ich do zwracanych wydatków, w części rozstrzygnięto odmiennie. Rozpoznający wniosek podzielił argumenty przywoływane w tej drugiej grupie. Rozszerzanie katalogu kosztów pełnomocnika, które miałyby być pokrywane w ramach przyznanej opłaty, prowadzić może bowiem do sytuacji, w której przepisy art. 250 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz § 15 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie mogłyby w praktyce znaleźć zastosowania w zakresie, w jakim przewidują zwrot wydatków. Wydatki poniesione z przybyciem do sądu powinny być zaś w określonych okolicznościach uznane za niezbędne, jak tego wymagają oba te przepisy. Niewątpliwie można tak określić koszty dojazdu na rozprawę, aczkolwiek w niniejszej sprawie aktywny, merytoryczny wkład pełnomocnika do sprawy ograniczał się do ustnego wystąpienia na rozprawie, wobec czego przyznana mu opłata stanowi w istocie głównie wynagrodzenie właśnie za udział w rozprawie. Podobnie wypada ocenić koszty dojazdu do sądu celem zapoznania się z aktami – czynność ta stanowi wszak warunek rzetelnego przygotowania się do sprawy. Możliwe jest to jednak podczas jednej wizyty w sądzie, w trakcie której można zresztą zażądać kopii ważniejszych dokumentów, wobec czego do wydatków niezbędnych można zaliczyć co do zasady koszty tylko jednokrotnego takiego przejazdu. Powinien to być przy tym przejazd przedsięwzięty wyłącznie w tym celu, a nie np. niejako przy okazji udziału w rozprawie w tej lub w innej sprawie – w przeciwnym razie mogłoby dojść do bezpodstawnego wielokrotnego zwrotu tych samych wydatków. W tym kontekście zwrócić wypada uwagę, że – jak ustalono w Wydziale Informacji Sądowej Sądu – w dniu 16 maja 2013 r. pełnomocnik

przeglądał akta nie tylko w tej sprawie, ale i w sprawie o sygn. akt I SA/GI 1361/12. W tej drugiej sprawie również działał jednak jako pełnomocnik z urzędu, a we wniosku o przyznanie wynagrodzenia nie domagał się zwrotu wydatków. W ocenie rozpoznającego wniosek podczas przyznawania zwrotu wydatków związanych z dojazdem na rozprawę własnym samochodem nie można przejawiać nadmiernego rygoryzmu, jeżeli chodzi o sposób udokumentowania wydatków (por. jednak postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 listopada 2008 r., sygn. akt II FZ 472/08, w którym przyjęto, że pełnomocnik musi przedłożyć dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów na dojazd samochodem). Okoliczność tę przecież trudno wykazać w stopniu, który nie budziłby żadnych wątpliwości. Z drugiej strony samochód osobowy stanowi obecnie powszechnie dostępny środek transportu i jest wysoce prawdopodobne, że pełnomocnik z niego skorzystał, zwłaszcza z uwagi na fakt, iż komunikacja publiczna, co jest rzeczą powszechnie wiadomą, nie zapewnia bezpośredniego przejazdu pomiędzy siedzibą jego kancelarii, a siedzibą Sądu. Wystarczające jest nadesłane przez wnioskodawcę wyliczenie odległości na podstawie powszechnie dostępnych instrumentów nawigacyjnych, chociaż powinien on dokonać go z wykorzystaniem wariantu trasy najkrótszej, nie najszybszej, skoro chodzi o wydatki niezbędne, więc konieczne, a nie najbardziej komfortowe. Ze względu wszelako na fakt, że odległość ta nie jest znaczna, okoliczność ta pozbawiona jest znaczenia.

W postanowieniu z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie I SA/GI 384/14 Referendarz sądowy sformułował tezę, że z godnie z art. 243 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (P.p.s.a.), prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek. Tym samym żadnej czynności w rozpatrywanej materii nie można dokonać z urzędu, tj. bez lub wbrew woli strony wyrażonej w stosownym wniosku. Jeżeli zatem strona cofnie wniosek, postępowanie w przedmiocie tego wniosku staje się bezprzedmiotowe. W myśl art. 161 § 1 pkt 3 P.p.s.a. takie postępowanie musi być kolei umorzone i dlatego na podstawie tego przepisu, stosowanego na zasadzie analogii i w związku z art. 258 § 1 i § 2 pkt 7 P.p.s.a., orzeczono jak w sentencji. Odnotowano przy tym, że cofnięcie wniosku o przyznanie prawa pomocy wywołuje opisane wyżej skutki niezależnie od tego, jakimi motywami kierował się wnioskodawca, dokonując tej czynności. Brak bowiem możliwości uznania cofnięcia za niedopuszczalne, tak jak to jest – w myśl art. 60

P.p.s.a. – w przypadku cofnięcia skargi. Przepis ów ma zastosowanie wyłącznie odnośnie do skarg i nie można – bez odrębnej podstawy prawnej – sięgać do jego regulacji w razie cofnięcia innego rodzaju pism, w tym wniosku o przyznanie prawa pomocy. Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie takiego wniosku jest więc zawsze związany jego cofnięciem i nie może badać jego dopuszczalności.

W dniu 20 sierpnia 2014 r. Referendarz wydając postanowienie w sprawie I SA/GI 718/14 stwierdził, że nie może mieć również znaczenia, że w innej sprawie, przed innym Sądem skarżącemu przyznano prawo pomocy. Orzeczenie wydane w tamtej sprawie nie ma charakteru wiążącego dla rozpoznających wszelkie pozostałe wnioski zgłaszane przez skarżącego w tym zakresie. Już choćby z tego powodu, że zostało ono wydane ponad pół roku temu, nie zwalnia ono rozpoznającego wniosek w niniejszej sprawie z obowiązku samodzielnego ustalenia i rozważenia przesłanek przyznania prawa pomocy, w tym do wyciągnięcia wniosków z tego, iż przesłanki te nie zostały wykazane wskutek postawy skarżącego, który nie wykonał należycie wezwania referendarza sądowego.

Orzekając w sprawie o sygn. I SA/GI 781/14 w dniu 8 grudnia 2014 r. wskazano, że zgodnie z art. 246 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, przyznanie osobie prawnej prawa pomocy w zakresie częściowym może nastąpić, gdy osoba ta wykaże, że nie ma dostatecznych środków na pokrycie pełnych kosztów postępowania. W niniejszej sprawie uznać wypada – podał Referendarz - że Spółka znajduje się w takiej właśnie sytuacji, mimo że nie wykonała wezwania do uzupełnienia danych zawartych we wniosku. Wezwanie to zostało bowiem doręczone w trybie zastępczym, wobec czego adresat w rzeczywistości nie mógł się z nim zapoznać i nie można zarzucać, że nie uczynił mu zadość celowo, zaś wątpliwości, których wyjaśnieniu ono służyło, zostały po jego wystosowaniu rozstrzygnięte w postępowaniu w sprawie o sygn. akt III SA/GI 4/14. Mianowicie po tym, jak Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z dnia 30 września 2014 r. przesądził, że zgromadzony w tamtej sprawie materiał dowodowy wystarcza do oceny położenia Spółki z punktu widzenia przesłanek przyznania prawa pomocy, Sąd w wyniku tej oceny przyjął w postanowieniu z dnia 7 listopada 2014 r., iż wspomniane przesłanki zostały spełnione. Te zdarzenia muszą być uwzględnione z urzędu także i w rozpatrywanej sprawie.

II. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU I.

1. Podatek dochodowy od osób fizycznych, w tym zryczałtowane formy opodatkowania.

W sprawie oznaczonej sygn. akt. I SA/GI 1011/13 w dniu 6 lutego 2014 r. Sąd stwierdził, iż „ze zwolnienia podatkowego z art. 21 ust. 1 pkt 68a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.)- u.p.d.o.f. korzystają świadczenia polegające na wręczeniu w celach reklamowo-promocyjnych przedmiotów o niskiej wartości, a nie wypłata sum pieniężnych” - TEZA. Sąd w wyroku tym podzielił ocenę organu, że omawiany przepis art. 21 ust. 1 pkt 68a u.o.d.o.f. ma zastosowanie wyłącznie do świadczeń o charakterze niepieniężnym, a nie do wypłaty jakichkolwiek kwot pieniężnych. Świadczy o tym wprost użycie sformułowania, że wartość świadczeń nie może przekraczać 200 zł. Gdyby ustawodawca zakresem zwolnienia chciał objąć także świadczenia pieniężne użyłby formuły kwota świadczenia lub jego wartość nie może przekraczać 200 zł. Powyższy wniosek ma swe pełne uzasadnienie w definicji przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, zwartej w art. 11 ust. 1 u.p.d.o.f. Sąd podzielił także stanowisko organu co do tego, że w realiach opisanego zdarzenia przyszłego brak jest cechy "nieodpłatności", rozumianej jako przysporzenie majątkowe bez jakiegokolwiek wzajemności świadczenia. Wnioskodawczynie zamierza bowiem wynagradzać osoby korzystające z jej portalu internetowego za spowodowanie zwiększenia transakcji dokonanych za pośrednictwem tego portalu, a więc za efektywne rozpropagowanie jej usług. Uzyskuje zatem własną korzyść w postaci zwiększenia obrotu i związanej z tych dochodowości działalności gospodarczej.

W wyroku z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie I SA/GI 693/13 Sąd przyjął, że „przychód zakładu pracy chronionej uzyskany z tytułu czy to dzierżawy czy użytkowania ośrodka wypoczynkowo – rehabilitacyjnego wybudowanego i utrzymywanego z zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych stanowi przychód z działalności gospodarczej na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.), a nie należność przypadająca/zasilająca

zakładowy funduszu osób niepełnosprawnych". - *TEZA*. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, że łączna analiza treści art. 31 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 33 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, prowadzi do wniosku, że nie podlegają zwolnieniu z opodatkowania podatkiem dochodowym zakłady pracy chronionej, a tego właśnie domagała się strona skarżąca opierając własne stanowisko na treści art. 33 ust. 2 ustawy rehabilitacyjnej. Czynnikiem bowiem z tytułu czy to dzierżawy, czy użytkowania stanowi przychód z działalności gospodarczej, a więc zaliczenie go do należności funduszu, oznaczałoby de facto "zwolnienia go z opodatkowania" co stoi w sprzeczności z treścią art. 31 ust. 2 pkt 4 ustawy. Przychód bowiem i koszty uzyskania przychodu to dwa podstawowe elementy każdego podatku dochodowego. Nie jest zatem możliwe wyłączenie z opodatkowania podatkiem dochodowym przychodu, w sytuacji, gdy wyraźny nie budzący wątpliwości przepis nie wyłącza konkretnego przychodu z opodatkowania. W badanej sprawie oznacza to, że musiałby istnieć przepis, który stanowiłby, że zwalnia się z opodatkowania przychód uzyskany z tytułu dzierżawy czy odstąpienia do używania rzeczy wytworzonej lub nabytej z zakładowego funduszu niepełnosprawnych. Brak takiego przepisu przesądza o tym, że stanowisko strony skarżącej nie może zostać zaakceptowane. Z tego też względu Sąd podzielił stanowisko organu interpretacyjnego, że tego rodzaju przychody podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych. W konkluzji zasadną - zdaniem Sądu - jest wyżej wskazana teza. Zgodnie z wymienionym w niej przepisem, przychodem z działalności gospodarczej są również: przychody z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, składników majątku związanych z działalnością gospodarczą. Nie do zaakceptowania - w ocenie Sądu - jest twierdzenie pełnomocnika, że w/w przepis dotyczy składników majątku związanych, a nie wykorzystywanych na potrzeby związane z działalnością gospodarczą. W tej kwestii za wystarczające uznał skład orzekający wskazanie, że słowo "związany" obejmuje szerszy zakres pojęciowy niż słowo "wykorzystywany". Wykorzystywanie bowiem danego przedmiotu zawsze oznacza jego związenie z określoną działalnością, natomiast związanie określonego przedmiotu z określoną działalnością nie musi oznaczać jego wykorzystywania w prowadzonej działalności. Ponadto w orzeczeniu tymże Sąd uznał, iż **„nie stanowi naruszenia art. 14 o ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) sytuacja, gdy doszło do wydania interpretacji w terminie 3 miesięcy od dnia wpłynięcia do organu interpretacyjnego wniosku; interpretacja zawierała odpowiedź na wszystkie przedstawione pytania. Odmiennej oceny organu interpretacyjnego w odniesieniu czy to do kwalifikacji przychodu czy też**

oceny prawnej stanowiska wnioskodawcy nie można utożsamiać z brakiem oceny stanu faktycznego przedstawionego przez wnioskodawcę i wejściem przez to w życie interpretacji „milczącej” określonej w art. 14 o ustawy Ordynacja podatkowa”. - TEZA.

W motywach wyroku z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt I SA/GI 1460/13 wskazano, że jak podano w opisie stanu faktycznego – sąd dokonujący podziału majątku dorobkowego, uznał za jego element wierzytelność z tytułu wypłaty wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, którą podzielono w ten sposób, że skarżącemu przyznano ją w 55%. Ewentualny przychód wynikający z tej wierzytelności (nadwyżka pomiędzy kwotą wynikającą z waloryzacji - do wartości rynkowej - wkładu, a kwotą stanowiącą nominalną wartość wniesionego wkładu) możliwy był do uzyskania przez skarżącego, a także jego byłą małżonkę dopiero w momencie wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, a więc przesłanki, która zgodnie z art. 11 ust. 2¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, zobowiązuje spółdzielnię do wypłacenia osobie uprawnionej (a nie tylko byłemu członkowi – jak podkreślano w skardze) wartości rynkowej lokalu. Osiągnięcie tego przychodu w momencie wydania orzeczenia sądu o podziale majątku dorobkowego można określić jako zdarzenie przyszłe i niepewne, zważywszy choćby na konieczność opróżnienia lokalu i jego sprzedaży przez spółdzielnię. Wartość tego przychodu uwarunkowana jest z kolei wartością wniesionego wkładu, kwotą uzyskaną od osoby obejmującej lokal oraz potrąceniami, o których mowa w art. 11 ust. 2² ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Z powyższego wynika - zdaniem sądu - że wypłata wartości rynkowej lokalu (udziału w tej wartości) nie jest przychodem z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, objętego – jak wszystkie regulacje przewidujące wyłączenie z opodatkowania – wymogiem ścisłego interpretowania. Wbrew zatem zarzutom skargi w analizowanym stanie faktycznym przepis ten nie mógł znaleźć zastosowania. Zasadne było natomiast uwzględnienie w zaskarżonej interpretacji skutków wynikających z art. 11 ust. 2¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych – *wyrok nieprawomocny*.

2. Podatek dochodowy od osób prawnych.

Rozpatrując sprawę oznaczoną sygn. akt. I SA/GI 275/14 Sąd zwrócił uwagę, że przy ocenie dopuszczalności kwalifikowania do kosztów uzyskania przychodów wydatków z tytułu kar umownych i odszkodowań należy każdorazowo odnosić je do stanu faktycznego sprawy (prezentowanego we wniosku o udzielenie interpretacji prawa podatkowego), a także przykładać szczególne znaczenie do prawidłowej wykładni rozumienia terminów „zachowanie” i „zabezpieczenie” źródła przychodów. W szczególności, jeżeli jako zabezpieczenie źródła przychodów należy rozumieć koszty poniesione na ochronę istniejącego (podstawowego) źródła przychodów, w taki sposób, aby to źródło funkcjonowało w bezpieczny sposób. Bezsorna dla ustaleń niniejszej sprawy okoliczność, że skutkiem wyroku arbitrażowego skarżąca zobowiązana została do zapłaty określonej kary umownej oznacza, iż wyrokiem tego sądu orzeczony został obowiązek naprawienia przez Spółkę szkody wynikłej z nienależytego wykonania zobowiązania. Zgodnie z art. 483 Kodeksu cywilnego (k.c.) możliwe jest bowiem zastrzeżenie umowne, mocą którego naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego (tu: zwłoka w dostarczeniu dokumentacji) nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kary umownej). Rozwiązanie to zastępuje ogólną postać odpowiedzialności kontraktowej, przewidzianej w art. 471 k.c. Powyższe - zdaniem Sądu - oznacza, że płatność dokonana przez Spółkę w opisanym stanie faktycznym nie stanowi, jak twierdzi skarżąca, dodatkowego wynagrodzenia kontrahenta. Stanowi ona bowiem realizację orzeczonego wyrokiem sądu arbitrażowego obowiązku zapłaty zastrzeżonej umową kary, zastępującej odszkodowanie należne wierzycielowi w związku z konkretnymi uchybieniami dłużnika (tu: zwłoka Spółki) w zakresie wykonania zobowiązania. Zatem realizacja tego obowiązku wynikającego z przesłanki zawinienia Spółki w nienależytym wykonaniu umowy, nie pozwala na przyjęcie, aby w myśl normy ogólnej wynikającej z przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (u.p.d.o.p.) płatność ta mogła stanowić wydatek poniesiony w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Wniosku tego nie zmienia dyspozycja art. 16 ust. 1 pkt 22 u.p.d.o.p. określającego katalog kar umownych i odszkodowań, których niezależnie od okoliczności i przyczyn ich powstania ustawa nie zalicza do kosztów uzyskania przychodów, gdyż pojęcie wydatków, o których mowa w art. 15 ust. 1, ma charakter szerszy, oparty w ogólności o kryterium zasadności ich poniesienia w aspekcie rozliczeń podatkowych. Takiej zasadności kara umowna, będąca następstwem nienależytego wykonania umowy,

nie posiada. Ustaleń tych nie zmienia - wskazano dalej - przyjmowana w orzecznictwie dopuszczalność uznania niektórych postaci kar umownych za wydatki, które mogą być jednak zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Dotyczy to w szczególności zastrzeżeń umownych o charakterze gwarancyjnym, oznaczającym powinność zapłaty określonej kwoty w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wskutek okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, co jednak w niniejszym przypadku (złwoka orzeczona wyrokiem sądu arbitrażowego) nie występuje. Sytuacja ta dotyczy również odsetek ustawowych zasądzonych przez Sąd Arbitrażowy za opóźnienie w zapłacie kar umownych, dla których to kar, jako należności głównej, odsetki są świadczeniem ubocznym tj. zależnym od istnienia i wymagalności długu pieniężnego (art. 491 k.c.), a więc będącym też wypadkową przyczyn jego powstania. Ze wskazanych przyczyn - w ocenie Sądu - nie mogą one być okolicznościami uzasadniającymi zaliczenia zarówno kar jak i związanego z nimi wydatku ubocznego w postaci odsetek, w ciężar kosztów uzyskania przychodów Spółki – *wyrok nieprawomocny*.

3. Podatek od nieruchomości.

Uzasadniając wyrok z dnia 30 października 2014 r. w sprawie I SA/GI 805/13, Sąd uznał, że „faktyczne” zajęcie gruntu pod pasy drogowe dróg publicznych dla celów wyłączenia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości (art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - u.p.o.l.) należy rozumieć w ten sposób, że na gruncie urządzona jest budowla drogi oraz obiekty i urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą. W rozpatrywanej sprawie sporny pas gruntu nie ma żadnych cech lub elementów drogi publicznej, skoro z ustaleń faktycznych wynika, że droga na spornej działce nigdy nie powstała ani też nie powstanie. Zdaniem Sądu, nie zasługują na aprobatę zatem argumenty strony skarżącej, upatrującej prawo do wyłączenia spod opodatkowania z faktu istnienia decyzji lokalizacyjnej oraz innych aktów administracyjnych dotyczących tej nieruchomości. Otóż w świetle dokonanej interpretacji okoliczność ta nie może mieć znaczenia dla zmiany stanowiska w tej sprawie podatkowej. Sama decyzja lokalizacyjna czy też nawet objęcie tego terenu pozwoleniem na budowę, kwestia położenia rowu melioracyjnego - nie tworzy drogi w rozumieniu przepisów ustawy o drogach publicznych, co więcej - nie dowodzi czy na nieruchomości w ogóle powstanie budowla drogi. O zwolnieniu z opodatkowania takich gruntów podatkiem od nieruchomości - zgodnie z oceną prawną

zaprezentowaną w wyroku tut. Sądu z dnia 18 grudnia 2008 r. - decyduje bowiem stan faktyczny nieruchomości a nie reżim prawny, którym została objęta. Co również istotne, zwolnienia i ulgi podatkowe są odstępstwem od zasady powszechności i równości opodatkowania przewidzianej w art. 84 Konstytucji RP i muszą być interpretowane ściśle, z wyłączeniem interpretacji rozszerzającej. W konsekwencji, wobec bezspornego ustalenia, że w 2007 roku nie istniała na tych nieruchomościach ani droga ani tym bardziej pas drogowy podnoszone przez stronę zarzuty naruszenia art. 2 ust. 3 pkt 4 u.p.o.l. w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o drogach publicznych i domaganie się wyłączenia spornego gruntu od opodatkowania Sąd uznał za bezzasadne – wyrok *nieprawomocny*.

4. Podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową oraz inne podatki i opłaty.

W wyroku z dnia 17 marca 2014 r. sygn. akt. I SA/GI 1076/13 wskazano, iż spór w tejże sprawie koncentruje się na wykładni art. 13 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 ze zm. – dalej: u.p.r.) i dotyczy stwierdzenia, czy sfinansowanie ze środków publicznych, w ramach inwestycji w postaci budowy budynku inwentarskiego, wydatków poniesionych na instalację udojową, wyklucza ulgę inwestycyjną z tytułu wydatków poniesionych na budowę hali udojowej (w której udojnia została zamontowana), co do której pomoc publiczna nie była realizowana. Zarówno skarżący, jak i Kolegium opierają się na wykładni literalnej art. 13 u.p.r., jednakże dochodzą do przeciwstawnych wniosków. Zdaniem Sądu, omawiana ulga przysługuje podatnikowi z tytułu wydatków poniesionych na inwestycję, pod warunkiem, że wydatki te nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych, przy czym zaakcentowano, że ustawodawca jako warunku skorzystania z ulgi nie wprowadza braku sfinansowania ze środków publicznych - nawet w części - inwestycji, lecz brak sfinansowania z tego źródła wydatków. Zastrzeżenie braku sfinansowania w całości lub w części, zawarte w końcowym fragmencie art. 13 ust. 1 u.p.r. zostało przeciw odniesione do "wydatków" a nie "inwestycji", a pojęć tych nie wolno utożsamiać. Trafnie zatem - wskazano - argumentuje Kolegium, że gdyby ustawodawca zamierzał wprowadzić do art. 13 ust. 1 u.p.r. inną wypowiedź normatywną – forsowaną przez skarżącego, to w końcowej części art. 13 ust. 1 u.p.r. użyłby sformułowania: "jeżeli inwestycja (podkr. WSA) nie została sfinansowana w całości lub w części z udziałem

środków publicznych". Ma to znaczenie w takich stanach faktycznych, jak w sprawie niniejszej, w których w ramach danej inwestycji można wyodrębnić wydatki przeznaczone na sfinansowanie różnych elementów jednej inwestycji. Wówczas, ulga przysługiwać będzie tylko w odniesieniu do tej części wydatków, które dotyczą danego elementu inwestycji, który uprzednio finansowaniem ze środków publicznych nie był objęty. Zatem - w ocenie Sądu - skoro w tej sprawie finansowanie ze środków publicznych dotyczyło tylko instalacji udojowej, to nie wyłącza to możliwości skorzystania przez podatnika z ulgi inwestycyjnej z tytułu wydatków poniesionych na budowę budynku w postaci hali udojowej, gdyż wydatki poniesione na ten obiekt (element) nie zostały sfinansowane w całości ani w części z udziałem środków publicznych.

Zdaniem Sądu wypowiedającego się w sprawie o sygn. akt. I SA/GI 306/14, decyzja określająca wysokość zaległości w opłacie produktowej ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Przesłanką powstania zobowiązania z tytułu opłaty produktowej jest zaistnienie zdarzenia, z którym ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (t.j. Dz. U. Nr 90 z 2007 r., poz. 607 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o opłacie produktowej” wiąże taki skutek. Zdarzeniem tym jest niez uzyskanie przez przedsiębiorcę, wprowadzającego na rynek produkty w określonych opakowaniach, wymaganego poziomu odzysku (recyklingu) w danym roku. Przedsiębiorca objęty zakresem podmiotowym i przedmiotowym ustawy o opłacie produktowej ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty produktowej. Jest zobowiązany do ponoszenia tej opłaty ex lege. Nie wydaje się decyzji w sprawie wymierzenia opłaty, bo ustawodawca nie przewidział stosownej po temu podstawy prawnej. Na przedsiębiorcy, który nie uzyskał wymaganego poziomu odzysku (recyklingu) ciąży obowiązek opłaty. Taki przedsiębiorca jest obowiązany do dokonania zapłaty bez wezwania. Obowiązek opłaty powstaje na koniec roku kalendarzowego. Do 31 marca roku następnego przedsiębiorca jest zobowiązany uiścić opłatę produktową, a po tej dacie organy są uprawnione i obowiązane do określenia wysokości zaległości w opłacie produktowej. Brak podstaw prawnych do określenia wysokości zaległości w opłacie produktowej w sposób uwzględniający postanowienia układu zatwierdzonego wobec skarżącej w postępowaniu upadłościowym. Organ określający wysokość opłaty produktowej stwierdza w jakiej wysokości zobowiązanie z tytułu tej opłaty powstało i nie zostało wykonane, uzyskało status zaległości. W tym postępowaniu nie jest uprawniony do dokonania żądanych

korrekt „dopasowujących” wysokość zaległości do warunków przyjętych w układzie. Dalej wskazano, iż Sąd nie wypowiada się w kwestii, czy wierzytelność z tytułu zaległej opłaty produktowej za 2007 r. została objęta układem. Zgodzono się z pełnomocnikiem skarżącej, że zgodnie z art. 290 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1361 ze zm.), układ wiąże wszystkich wierzycieli, których wierzytelności według ustawy objęte są układem, choćby nie zostały umieszczone na liście. Przepis ten ma jednak również ust. 2, zgodnie z którym układ nie wiąże wierzycieli, których upadły umyślnie nie ujawnił i którzy w postępowaniu nie uczestniczyli. Nie jest rzeczą Sądu dokonywanie kwalifikacji przedmiotowej wierzytelności w świetle wskazanego przepisu; stąd przyjęto warunkowy trybu dalszego wyводу odnoszącego się do zarzutów skargi. Uznano zatem, że gdyby przedmiotowa wierzytelność nie została objęta układem rozważania dotyczące wpływu układu miałyby charakter bezprzedmiotowy. Jeżeli natomiast – jak wywodzi skarżąca – ta wierzytelność została objęta układem, to w dalszym ciągu jest to wierzytelność w pełnej wysokości, wynikającej z przepisów ustawy o opłacie produktowej. Postanowienia układu wpływają jedynie na jej egzekwowalność, dopóki układ istnieje w obrocie prawnym i jest wykonywany. Gdyby doszło do uchylecia układu będzie ponownie istniała podstawa do egzekwowania wierzytelności w pełnej wysokości. Z tego względu, wskazał skład orzekający, organ jest obowiązany w decyzji deklaratoryjnej określić wysokość zaległości w opłacie produktowej w pełnej ustawowej wysokości – *wyrok z dnia 16 października 2014 r. nieprawomocny.*

5. Ulgi w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej .

W motywach wyroku z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akt. I SA/GI 1317/13, Sąd wskazał, że w sprawach o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia składek, jeżeli w sprawie nie zachodzi żadna z ustawowych przesłanek umorzenia. Jeżeli natomiast chociażby jedna z ustawowych przesłanek umorzenia składek występuje w sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzeka w granicach uznania administracyjnego. Decyzje uznaniowe podlegają kontroli sądu administracyjnego w ograniczonym zakresie. Sąd nie może poddawać ocenie, czy dokonany przez organ administracji państwowej wybór jest słuszny, a zatem Sąd nie

jest uprawniony do badania merytorycznej zasadności (celowości) decyzji administracyjnej; takie rozstrzygnięcie należy wyłącznie do organów administracyjnych. Decyzja uznaniowa w pełnym zakresie podlega natomiast badaniu, co do jej zgodności z przepisami proceduralnymi i ocenie czy organ administracji publicznej prawidłowo zgromadził materiał dowodowy, czy wyciągnięte wnioski w zakresie merytorycznym decyzji o odmowie umorzenia zaległości mają swoje uzasadnienie w zebranych w sprawie materiale dowodowym oraz, czy dokonana ocena mieści się w ustawowych granicach, zaś wyciągnięte wnioski są logiczne i poprawne (zob. wyrok NSA, sygn. akt I SA/Gd 1507/00). Natomiast decyzje związane podlegają ocenie Sądu na zasadach ogólnych. Badana jest zgodność z prawem procesu stosowania prawa i wydanego w jego wyniku rozstrzygnięcia, zarówno w aspekcie znajdującego zastosowanie w sprawie przepisów prawa materialnego, jak i procesowego. Dokonując analizy zaskarżonej decyzji, która jest decyzją związaną (organ odmówił umorzenia należności ze względu na nie występowanie w sprawie ani jednej przesłanki ich umorzenia), Sąd stwierdził, iż proces stosowania prawa został przez organ przeprowadzony wadliwie. Materiał dowodowy nie został przez organ zgromadzony i rozpatrzony w sposób wyczerpujący. Część twierdzeń organu ma charakter arbitralny; nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego albo stanowi wynik jego nieprawidłowej oceny. W konsekwencji zaskarżone rozstrzygnięcie jest przedwczesne. Obowiązki organu prowadzącego postępowanie dowodowe określają przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.), a w szczególności przepisy art. 7 oraz art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. Zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a art. 80 k.p.a. stanowi, że organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona. Zasada praworządności zawarta w art. 7 k.p.a. i rozwinięta w innych przepisach k.p.a.; w tym w przepisie art. 77 § 1 k.p.a., ma fundamentalne znaczenie dla prawidłowego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, które pozwoli dokonać subsumcji faktów uznanych za udowodnione pod stosowną normę prawną, a następnie ustalić konsekwencje prawne tych faktów. Obowiązek wyczerpującego i rzetelnego zebrania materiału dowodowego związany jest z sytuacją procesową organu administracji publicznej, który jest "gospodarzem" postępowania i posiada duże uprawnienia w zakresie ukształtowania tego postępowania. W szczególności organ może w każdym stadium postępowania zmienić, uzupełnić lub uchylić swoje postanowienie dotyczące przeprowadzenia dowodu. Natomiast obowiązek wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego

polega na dokładnym zapoznaniu się z tym materiałem, ustosunkowaniu się do każdego ze zgromadzonych w sprawie dowodów z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między nimi, aby uzyskać jednoznaczność ustaleń faktycznych i prawnych. Negatywne konsekwencje zaniedbania należących do organu czynności dowodowych nie mogą obciążać strony. Wykonanie obowiązku wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego winno odbywać się z uwzględnieniem norm wynikających z przepisów prawnych o charakterze proceduralnym.

6. Egzekucja świadczeń pieniężnych.

W sprawie oznaczonej sygn. akt. I SA/GI 279/13 Sąd podał, że stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 października 2013 r. o sygn. SK 40/12, że przepis art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej (o.p.), w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., jest niezgodny z Konstytucją powoduje taką sytuację procesową, że w sprawie – w przypadku braku uchylecia zaskarżonego postanowienia – mogłoby dojść do zaspokojenia wierzyciela pomimo przedawnienia egzekwowanego zobowiązania, a więc do skutków prawnych, niemożliwych do usunięcia. Podkreślono, że egzekucja prowadzona jest z nieruchomości zabezpieczonej hipoteką, z tego właśnie tytułu, że nie jest możliwe zastosowanie innego środka egzekucyjnego na skutek przedawnienia zobowiązań podatkowych za lata 2001 – 2006. Sąd podzielił pogląd WSA w Łodzi zawarty w wyroku z dnia 17 grudnia 2013 r., sygn. akt I SA/Łd 496/13, że „Stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny niezgodność z art. 64 ust. 2 Konstytucji normy prawnej zawartej w art. 70 § 6 o.p. w okresie od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., a od dnia 1 stycznia 2003 r. w art. 70 § 8 o.p. oznacza, że w okresie zabezpieczenia zobowiązań podatkowych hipoteką biegł jednak termin ich przedawnienia, a jeżeli upłynął w tym okresie termin ich przedawnienia - to wygasły one z mocy prawa (art. 59 § 1 pkt 9 w związku z art. 70 § 1 o.p.). Mając zatem na względzie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12 uznano, iż zabezpieczenie hipoteką przedmiotowych zobowiązań podatkowych nie wywołało skutku braku ich przedawnienia”. Uwzględnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego zmienia zastosowanie art. 59 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jak wynika z pkt 2 tego przepisu, postępowanie egzekucyjne umarza się m.in. w przypadku, gdy obowiązek podatkowy wygasł z innego powodu – wyrok *nieprawomocny*.

Uzasadniając wyrok z dnia 7 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt. I SA/GI 257/14 Sąd wskazał, że przede wszystkim nie jest możliwe wykonanie ciążącego na Sądzie obowiązku (art. 134 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi- p.p.s.a.), skoro w aktach sprawy brakuje dokumentów, na które powołują się obie strony, w tym stanowiącego podstawę prowadzonej egzekucji tj. tytułu wykonawczego. Brakuje także upomnienia, które jest dokumentem niezbędnych w sytuacji, gdy egzekucja prowadzona jest z mocy prawa, na którą to okoliczność w niniejszej sprawie powołuje się zarówno skarżący jak i Wojewoda Śląski. Wskazane uchybienie samo w sobie stanowi przesłankę do uchylenia zaskarżonego postanowienia. Niezależnie od powyższego uznano, że sporna w niniejszej sprawie opłata za udostępnienie informacji publicznej mieści się w kategorii obowiązków podlegających egzekucji w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji na podstawie art. 2 § 1 pkt 3 tj. jako należność pieniężna, inna niż wymienione w pkt 1 i 2, a pozostająca we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej. Wymaga także zaakcentowania - w ocenie Sądu - że zgodnie z art. 3 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (u.p.e.a.) egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w art. 2, gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo - w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego - bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególny zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej. Analiza ostatniego z wymienionych przepisów na kanwie badanej sprawy prowadzi do wniosku, że wierzyciel/Wojewoda Śląski wystawił tytuł wykonawczy pomimo, że nie została spełniona żadna z przesłanek zawartych w tym przepisie, przy przyjęciu, że opłata ta nie powstaje z mocy prawa. W niniejszej sprawie wystawienie tytułu wykonawczego – w świetle powołanych regulacji prawnych – uznano zatem za przedwczesne. Taka konstatacja przesądza o konieczności uwzględnienia przez Sąd zarzutu naruszenia art. 33 pkt 1 u.p.e.a. W opisanej powyżej sytuacji pozostała do rozstrzygnięcia kwestia określenia prawnej formy egzekwowanego obowiązku. Skład orzekający w niniejszej sprawie – biorąc pod uwagę regulacje art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej (wykluczającej możliwość zastosowania ich jako podstawy egzekucji), a także art. 2 § 1 pkt 3 i art. 3 § 1 u.p.e.a. stoi na stanowisku, że wystawienie tytułu wykonawczego winno być poprzedzone procedurą wezwania do usunięcia naruszenia prawa, o czym wnioskodawca winien zostać poinformowany w wezwaniu do zapłaty kosztów udzielonej informacji publicznej. Po wyczerpaniu w/w trybu podstawę wystawienia

tytułu wykonawczego (przy braku możliwości wydania postanowienia) stanowiłby art. 265 kpa., zgodnie z którym wszelkie nieuiszczone w terminie opłaty i koszty postępowania oraz inne należności wynikłe z postępowania podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych. Wydaje się – w ocenie Sądu – że taki tryb postępowania wierzyciela zabezpieczyłby zarówno prawo wnioskodawcy do nadzoru sądowego nad prawidłowością określenia tych kosztów, a także interes organu poprzez możliwość wystawienia tytułu wykonawczego w oparciu o art. 265 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (kpa), po wyczerpaniu/lub upływie terminu do wyczerpania procedury wezwania do usunięcia naruszenia prawa. Sąd uznaje, że bez zmian ustawowych w tym przedmiocie nie ma innej prawnej możliwości dochodzenia tych opłat. Ma też świadomość, że taki sposób dochodzenia w trybie administracyjnej egzekucji tychże opłat opiera się na założeniu doktrynalnym, że analogia w stosowaniu przepisów prawa procesowego zwłaszcza przepisów kodeksu postępowania administracyjnego jest prawnie dopuszczalna – *wyrok nieprawomocny*.

7. Finanse publiczne.

W motywach wyroku z dnia 13 października 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt. I SA/GI 101/14 Sąd wskazał, że ustawa o systemie oświaty nie zawiera ustawowej definicji pojęć „uczzeń” i „wychowanek”, a w swoim art. 3 pkt 11 stanowi jedynie, że gdy mowa o uczniach należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków. Sformułowanie to nasuwać może wątpliwości interpretacyjne o istotnym znaczeniu, albowiem zgodnie z ustawą dotacja związana jest ze statusem ucznia lub wychowanka. Dotacja, o której mowa w art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty, dla konkretnej szkoły (placówki) jest iloczynem liczby jej wychowanków i kwoty nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju placówki w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Zatem podstawowym kryterium udzielenia dotacji jest liczba uczniów-wychowanków danej jednostki. Analiza przepisów ustawy oświatowej oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii (Dz. U. Nr 178, poz. 1833 z późn. zm.), które posługuje się pojęciami takim jak: „przyjęcie”, „przybycie”, „doprowadzenie” uzasadnia wniosek, że

to moment przyjęcia nieletniego do ośrodka wyznacza stosunek materialno - prawny kreujący sytuację wychowanka. Dopiero bowiem od momentu „przekroczenia progu ośrodka” nieletni nabywa status prawny „wychowanka”. Tym samym - dopiero z tym momentem powstają prawa i obowiązki tak wychowanka jak i wszystkich innych podmiotów, których podstawy działania są z tym związane. Zdaniem Sądu, nie sposób podzielić zapatrywania Kolegium i uczestnika postępowania, że „wychowankiem młodzieżowego ośrodka wychowawczego” w rozumieniu przepisów ustawy i komentowanego rozporządzenia będzie nieletni skierowany do tegoż ośrodka przez uprawniony organ na podstawie wskazania Ośrodka Rozwoju Edukacji bez względu na to czy nieletni faktycznie znalazł się w ośrodku. Akceptacja tego poglądu oznaczałaby bowiem w praktyce uznanie za „wychowanków” osób, które nigdy się w placówce nie pojawiły. Co istotne, przyjęcie takiego punktu widzenia powodowałoby, że w tym momencie dotacja naliczana byłaby podwójnie, zarówno na ucznia szkoły funkcjonującej w strukturze ośrodka oraz szkoły macierzystej nieletniego - skoro skierowany wychowanek staje się jednocześnie także uczniem szkoły w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym (MOW). Jeszcze raz zwrócono uwagę, iż dotacje budżetowe przysługują w wysokości odpowiadającej faktycznej, rzeczywistej liczbie uczniów lub wychowanków. „Rzeczywistym wychowankiem” nie będzie zaś osoba jedynie skierowana do młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Trzeba wyraźnie wskazać, że przepisy ustawy o systemie oświaty nie obejmują możliwości dotowania placówki za „pozostawanie w gotowości” przyjęcia wychowanka posiadającego wskazanie i skierowanie do tej placówki (w systemie oświaty problem ten dotyczy jedynie MOW). O ile bowiem zgodzić się wypada z argumentem organu i uczestnika postępowania, że placówka ponosi wydatki bieżące niezależnie od tego czy nieletni stał się w placówce czy też nie, o tyle oczywistym jest, że koszty w okresie tzw. „pozostawania w gotowości” nie będą takie same, jak koszty utrzymania wychowanków faktycznie przebywających w ośrodku w tym czasie. Racjonalne jest w ocenie Sądu przyjęcie, że skoro nieletni w ogóle nie został przyjęty do MOW (nie stał się wychowankiem) to ośrodek powinien zwrócić dotację w części na niego niewykorzystanej. W przeciwnym, bowiem razie placówka pobierałaby dotacje w pełnej wysokości na faktycznie nieobecnych uczniów czy też wychowanków, a to wydaje się nie do pogodzenia z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym środki publiczne powinny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z

danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów – *wyrok nieprawomocny*.

W sprawie o sygn. I SA/GI 1816/13 w wyroku z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd zajął następujące stanowisko. Ustawowo określonym warunkiem wypłaty dotacji jest jedynie wymóg zgłoszenia przez osobę prowadzącą szkołę właściwemu organowi planowanej liczby uczniów w określonym terminie. Nałożenie na podmiot korzystający z dotacji określonych obowiązków informacyjnych, w tym składania co miesiąc informacji o rzeczywistej liczbie uczniów i przedkładania list obecności na zajęciach edukacyjnych, mieści się - zdaniem Sądu - w granicach upoważnienia ustawowego, określonego w art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572 ze zm.- u.s.o.).

Na mocy tego przepisu „organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji (...) oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji”. Stanowi bowiem konkretyzację trybu udzielania i rozliczania dotacji. Nie może to jednak być potraktowane jako warunek wypłaty dotacji. Zacytowane upoważnienie ustawowe nie uprawnia organu samorządu terytorialnego do określenia zasad wypłaty dotacji, te bowiem wynikają wyłącznie z przepisów ustawy. Tak więc sformułowanie § 8 ust. 3 zaskarżonej uchwały, że złożenie miesięcznych informacji jest „warunkiem wypłaty dotacji”, a wnioskując dalej – niedopełnienie tego obowiązku będzie skutkowało niewypłaceniem dotacji, narusza zakres upoważnienia ustawowego. Określenie z kolei, że kontrola może być prowadzona zarówno w samej placówce oświatowej jak i w siedzibie organu ją prowadzącego, a także w siedzibie organu dotującego, należy z pewnością do tej materii, którą nazwać można „trybem” prowadzenia kontroli, zatem w tym przypadku nie naruszono granic upoważnienia ustawowego.

8. Inne - zwrot niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym.

W wyroku z dnia 15 stycznia 2014 r. o sygn. akt. I SA/GI 839/13 Sąd wskazał, że artykuł 5 ust. 4 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 2005 r. o zwrocie osobom fizycznym wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (Dz. U. nr 177, poz. 1468 ze zm.) stanowi, że „wniosek o zwrot wydatków powinien zawierać podpis osoby fizycznej ubiegającej się o zwrot wydatków, a w przypadku małżonków – podpisy obojga małżonków bez względu na sposób złożenia wniosku: wspólnie z małżonkiem, albo odrębnie przez każdego z małżonków”. Już z samej treści przepisu - zdaniem Sądu - wynika, że wymóg złożenia dwóch podpisów dotyczy tylko wniosku złożonego przez oboje małżonków (wspólnie lub oddzielnie), a więc sytuacji gdy zamiar uzyskania zwrotu wydatków wyartykułowali małżonkowie. Przepis nie odnosi się więc w tej części do „osoby pozostającej w związku małżeńskim”, ale do „małżeństwa”. Nie zobowiązuje zatem do złożenia podpisu małżonka, który nie ubiega się o zwrot wydatków. Powyższa interpretacja pozostaje w zgodzie z celem ustawy, który wynika z jej art. 1 ust. 1 i art. 3 ust. 1, wskazujących na prawo osób fizycznych do zwrotu części poniesionych przez nie wydatków na cele mieszkaniowe. Realizacja tego uprawnienia nie może doznać ograniczenia czy też zniweczenia przez taką wykładnię przepisów proceduralnych (wymogów formalnych) jaką posłużyły się organy w niniejszej sprawie. W sytuacji przedstawionej przez skarżącą postawienie wymogu złożenia podpisu przez współmałżonka prowadzi właśnie do utraty prawa do zwrotu wydatków rzeczywiście przez nią poniesionych i to z powodów, na które skarżąca nie miała żadnego wpływu. Taki skutek wykładni przepisów – prowadzący do wniosków absurdalnych – musi przesądzać o ocenie tej wykładni jako wadliwej. Wskazano też, że wbrew stanowisku organu odwoławczego, nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że pomiędzy skarżącą i jej mężem panuje od wielu lat ustrój rozdzielności majątkowej, a mieszkanie, którego dotyczą wydatki wykazane we wniosku o ich zwrot, jest wyłączną własnością podatniczki – *orzeczenie nieprawomocne*.

III. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU II.

1. Sprawy z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi.

W dniu 27 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt. II SA/GI 1534/13 wydano wyrok, w którym zawarto tezę następującej treści: **„zawarcie porozumienia, o którym mowa w art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.) przez zarządcę drogi, jakim jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, wymaga uprzedniego podjęcia przez radę gminy uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 11 w związku z art. 8 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2013 r., poz. 594 ze zm.); Użyte w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2013 r., poz. 594 ze zm.) sformułowanie: „zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa”, odnosi się wyłącznie do zadań własnych, przyznanych tym jednostkom mocą przepisu ustawy. Z faktu przyjęcia „cudzych” zadań do realizacji nie można wyprowadzić wniosku, że takie zadania stają się zadaniami z zakresu właściwości podmiotu, który je przyjął - w rozumieniu powołanego przepisu”.** Sąd wyjaśnił, iż patrząc na regulację zawartą w art. 19 ust. 4 u.d.p. i przewidzianą w niej możliwość zawierania porozumień przez zarządców dróg przez pryzmat przepisów art. 7 ust.1 pkt 2 u.s.g. i art. 2a ust. 2 u.d.p., stoi na stanowisku, że przywołany przepis ma charakter normy kompetencyjnej, a więc przyznaje zarządcy drogi uprawnienie do zawierania porozumienia z innym zarządcą drogi. Nie oznacza to wszakże, iż dysponuje on swobodą w tym zakresie, a co za tym idzie, że do takiego porozumienia nie stosuje się innych przepisów normujących kwestie porozumień (tj. art. 8 ust. 2a i art. 18 ust. 2 pkt 11 u.s.g.). Podkreślono, że zarządca drogi nie jest jej właścicielem, a jedynie w imieniu właściciela sprawuje zarząd drogą. Wobec tego porozumienie pomiędzy zarządcami dróg nie może być traktowane jako wyraz pełnej autonomii tych podmiotów w przyjmowaniu lub przekazywaniu określonych zadań związanych z zarządzeniem majątkiem jednostki samorządu terytorialnego – w tym przypadku drogami. Tym samym zawarcie porozumienia, wymaga uprzedniego podjęcia przez radę gminy uchwały. Dalej podano, iż porozumienie administracyjne jest szczególnego rodzaju umową, która zawierana jest pomiędzy dwoma podmiotami publicznymi (w niniejszej sprawie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego), mocą której możliwe jest przekazanie niektórych zadań należących do jednej

jednostki samorządu terytorialnego – innej. Innymi słowy, w drodze porozumienia podmiot, który na mocy przepisów rangi ustawowej nie był właściwym w danej kategorii spraw, uzyskuje kompetencje do ich załatwiania. Jest to jednak wyjątek od zasady, zgodnie z którą każda jednostka samorządu terytorialnego winna jest realizować powierzone ustawowo zadania samodzielnie (art. 164 ust.3 Konstytucji RP).

2. Sprawy z zakresu środowiska.

W wyroku z dnia 17 czerwca 2014 r. sygn. akt. II SA/GI 55/14 Sąd sformułował tezę, że **„obowiązek składania sprawozdań kwartalnych, o których mowa w art. 9n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm.) dotyczy tylko tych podmiotów, które faktycznie prowadziły działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości; Kara pieniężna, o której mowa w art. 9x ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm.) może zostać nałożona tylko na przedsiębiorcę, który miał obowiązek złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 9n ustawy”**. W tychże ramach Sąd dodatkowo wskazał, iż w świetle wyżej wskazanego przepisu, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do sporządzania kwartalnych sprawozdań. Zwrócono także uwagę, iż zgodnie z art. 9c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do uzyskania wpisu do rejestru w gminie, na terenie której zamierza odbierać odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Dalej podano, iż w praktyce największe wątpliwości na gruncie powyższych przepisów budzi zagadnienie obowiązku składania sprawozdań przez podmioty, które są wpisane do prowadzonego rejestru, a nie prowadzą działalności w zakresie zbierania odpadów komunalnych – w danym okresie rozliczeniowym. Przyjęcie wykładni, iż podmiot wpisany do rejestru, automatycznie jest zobowiązany do składania sprawozdań, o których mowa w art. 9n ustawy powoduje, iż wpis do rejestru skutkuje automatycznym uznaniem takiego przedsiębiorcy za "podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości". Zdaniem Sądu taka wykładnia jest błędna i w sposób nieuzasadniony rozszerza zakres stosowania przepisów o charakterze sankcyjnym. Bez wątplenia wpis do rejestru, o którym mowa w art. 9c ustawy o utrzymaniu

czystości i porządku w gminach, nie może skutkować uznaniem wpisanego tam podmiotu jako "odbierającego odpady". Rejestr powyższy stanowi jedynie formę ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie odbierania odpadów komunalnych. W konsekwencji Sąd przyjął, że kara pieniężna, może zostać nałożona tylko na przedsiębiorcę, który miał obowiązek złożenia sprawozdania.

W kolejnym wyroku z dnia 16 lipca 2014 r. sygn. akt. II SA/GI 168/14 zawarto tezę o treści „**kara pieniężna, o której mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) jest nakładana na faktycznego sprawcę zniszczenia terenów zieleni albo drzew lub krzewów spowodowanego niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych lub wykorzystaniem sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności. Bez znaczenia w tym przypadku jest to, czy sprawca jest posiadaczem nieruchomości**”. Materialnoprawną podstawą rozstrzygnięcia w sprawie był art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z tym przepisem wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za zniszczenie terenów zieleni albo drzew lub krzewów spowodowane niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych lub wykorzystaniem sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności; usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia; zniszczenie drzew, krzewów lub terenów zieleni spowodowane niewłaściwym wykonaniem zabiegów pielęgnacyjnych. Przepis powyższy zawiera trzy zupełnie odrębne przesłanki wymierzania kar pieniężnych w ramach tak zwanej powszechnej ochrony drzew i krzewów. Najczęściej występującą jest usuwanie wspomnianych roślin bez wymaganego zezwolenia organu wykonawczego gminy. W tym przypadku karę, można wymierzyć jedynie właścicielowi nieruchomości, bądź jej posiadaczowi, bowiem tylko oni mogą dopuścić się tego deliktu administracyjnego, gdyż zgodnie z art. 83 ust. 1 u.o.p. tylko oni mogą skutecznie ubiegać się o uzyskanie zezwolenia na usunięcie drzew (tak było według stanu prawnego obowiązującego w dniu 8 lutego 2010 r.; obecnie z wnioskiem z art. 83 u.o.p. może wystąpić także właściciel urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeks cywilny - jeżeli drzewa lub krzewy zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń”). Brak zupełnie jednak podstaw do rozciągania powyższej reguły na pozostałe delikty, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Literalna wykładnia wskazuje, że we wspomnianych przypadkach ukarany powinien zostać sprawca czynu. Również wykładnia

celowościowa prowadzi do wniosku, iż za zniszczenie drzew odpowiada sprawca czynu. Jeśli nie jest nim posiadacz nieruchomości (nie odbyło się to za jego wiedzą, czy zgodą) karanie posiadacza byłoby absurdem. Wszak takie zniszczenie drzew i krzewów może się odbywać zupełnie bez jego wiedzy, a nawet wbrew jego woli.

Na uwagę zasługuje również wyrok z dnia 3 października 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt. II SA/GI 709/14, w którym Sąd stwierdził, że jedną z koniecznych przesłanek nałożenia na podstawie art. 5 ust. 7 w zw. z ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązku wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych jest wcześniejsze przesądzenie, że nieruchomość takiego urządzenia nie posiada. W tym przedmiocie - zdaniem Sądu w niniejszej sprawie - ustalenia organów obu instancji budzą zasadnicze zastrzeżenia, gdyż zostały dokonane bez dostatecznego rozważenia zarówno stanu faktycznego jak i prawnego sprawy. W konsekwencji zostały dokonane co najmniej przedwcześnie. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy, przez zbiornik bezodpływowy w rozumieniu tej ustawy rozumie się instalacje i urządzenia przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania. Z przepisu tego nie wynika zatem w dostateczny sposób jakie wymagania urządzenie takie musi spełniać. Niewątpliwie musi być to urządzenie, które nie tylko jest przeznaczone ale jednocześnie nadaje się do gromadzenia nieczystości ciekłych, biorąc w szczególności pod uwagę warunki ochrony środowiska oraz warunki sanitarne. Z ustawy nie wynika przy tym aby w zakresie definicji zbiornika bezodpływowego jej przepisy odsyłały jednocześnie do przepisów prawa budowlanego, a w szczególności do przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, na które powołały się organy obu instancji. Przepisy tego rozporządzenia niewątpliwie obowiązują gdy chodzi o powstanie i użytkowanie tego typu urządzeń jako budowli i urządzeń budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm., zwanej dalej Prawem budowlanym art. 3 pkt 3 i pkt 9 tej ustawy). Kompetencje w tym względzie nie mieszczą się jednak zdaniem Sądu w zakresie uregulowań objętych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przynależnych wymienionych w tej ustawie organom. W konsekwencji zachodzi zasadnicza wątpliwość czy organy orzekające na podstawie art. 5 ust. 7 tej ustawy mogą przy ustaleniu wymogów jakim powinien odpowiadać zbiornik bezodpływowy na nieczystości stosować bezpośrednio przepisy Prawa budowlanego i jego aktów wykonawczych, nad którą to wątpliwością organy obu instancji przeszły

do porządku. W ocenie Sądu, poczynione w tym względzie ustalenia w niniejszej sprawie, co do niewłaściwego stanu technicznego zbiornika jako bezodpływowego zbiornika na nieczystości ciekłe w rozumieniu przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, należało uznać za wykraczające poza kompetencję organów orzekających w sprawach rozstrzyganych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nie jest też wystarczające, powoływanie się w tym względzie na treść pism Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z. które nie przybrały formy wiążącej decyzji. W przypadku ewentualnego wszczęcia postępowania odnośnie spornego zbiornika przed organami nadzoru budowlanego postępowanie w niniejszej sprawie powinno zostać zawieszono.

IV. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU III.

1. Sprawy z zakresu działalności gospodarczej.

W wyrokach z dnia 19 maja 2014 r. w sprawach o sygn. akt III SA/GI 1986/13, 1987/13, 1988/13 Sąd sformułował tezę, że **„dla zachowania terminu, o jakim mowa w art. 111 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) wystarczające jest złożenie w banku dyspozycji przelewu z rachunku wnoszącego opłatę za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ostatnim dniu terminu, pod warunkiem, że dysponuje on środkami na pokrycie wpłaty, a bank wykona dyspozycje przed upływem terminu”**. Uzasadniając swoje stanowisko podano, iż zgodnie z art. 111 ust. 1 ww. ustawy w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 41 ust. 1, gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18. Według art. 111 ust. 7 u.w.t. opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. W rozdziale III Ordynacji podatkowej w art. 60 § 1 pkt 2 ustawodawca przesądził, że za termin zapłaty tego rodzaju zobowiązań, uważa się w obrocie bezgotówkowym - dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika lub rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo - kredytowej lub rachunku płatniczego podatnika w instytucji płatniczej na podstawie polecenia przelewu. Wobec powyższego przy ustalaniu terminu opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, jako należności publicznoprawnych, w drodze przelewu istotna jest data przyjęcia dyspozycji do realizacji, a nie data zaksięgowania wpłaty na rachunku odbiorcy.

W wyroku z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt III SA/GI 661/14 Sąd wyraził pogląd, że **„wyrażenie przez radę gminy na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego o jakim mowa w art. 74 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na skutek którego dochodzi do przeniesienia kompetencji administracyjnych musi**

dotyczyć konkretnego projektowanego porozumienia o zarysowanych już prawach i obowiązkach stron, a nie przyszłego, bliżej nieokreślonego, które miałyby być zawarte z dotychczas nieustalonym partnerem - inna gmina". - *TEZA*. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż na mocy art. 74 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (wyżej powołanej), gminy mogą zawierać porozumienia komunalne w sprawie powierzania jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych. Jak stwierdzają komentatorzy przepisu art. 74 ustawy o samorządzie gminnym, warunkiem formalnym przystąpienia gminy do realizacji porozumienia międzygminnego jest wyrażenie takiej woli przez radę gminy w drodze uchwały (art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy). Niezbędne jest również (w wykonaniu uchwały rady gminy) złożenie stosownych oświadczeń woli w trybie art. 46 ustawy (A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławeczki: Samorząd gminy, Komentarz ABC, 2010, wyd. III). Zgoda taka powinna jednakże wyrażać wolę realizacji porozumienia, a nie być w istocie zaproszeniem do rozmów o przyszłym porozumieniu, czy jak stwierdziła skarżąca w skardze umocowaniem dla Prezydenta Miasta do prowadzenia rozmów o porozumieniu.

2. Podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy.

W orzeczeniu z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie III SA/GI 1656/13 Sąd wskazał, że „**podatnik nie ma obowiązku analizowania przepisów krajowych pod kątem ich zgodności z prawem unijnym i może kształtować stosunki prawne, których jest stroną w oparciu o prawo krajowe w zaufaniu do Państwa i prawa, jakie ono stanowi. Jeśli zaś z jasnego, bezwarunkowego i nadającego się do bezpośredniego stosowania przepisów dyrektywy wynikają dla obywatela korzystniejsze unormowania, niż przewidziane w prawie krajowym, ma on prawo powołać się na nie przed instytucjami Państwa**”. - *TEZA*. W uzasadnieniu wskazano, że zawarte w przepisach krajowych odesłanie do kodów PKWiU co do obrotu krajowego i kodów CN w obrocie transgranicznym jest zabiegiem wyraźnym i - przy uwzględnieniu zasady racjonalności ustawodawcy - musi być uznane za celowe. Nie jest zatem rzeczą podatnika analiza jakie motywy przyświecały ustawodawcy przy takiej konstrukcji przepisów, ani czy rozwiązanie takie jest zgodne z zasadami prawa wspólnotowego – podatnik ma bowiem po prostu stosować obowiązujące go przepisy krajowe i tak też postąpił skarżący dokonując klasyfikacji swych wyrobów w oparciu o obowiązującą go klasyfikację PKWiU. Sąd orzekający podzielił w tym względzie pogląd wyrażony przez Sędziego NSA Adama Bącala w zdaniu odrębnym,

wyrażonym przez Niego w sprawie I FSK 810/10, gdzie wyraził stwierdził On, że "Adresatami norm zawartych w przepisach prawa podatkowego są co do zasady podatnicy, a nie pracownicy aparatu podatkowego, naukowcy czy sędziowie. Uważam, że nie można wymagać od przeciętnego podatnika podatku VAT takiej znajomości prawa podatkowego, która zakłada umiejętność jednoczesnego uwzględniania starego i nowego prawa, i to na tle pojęć wykształconych na gruncie prawa wspólnotowego /klauzula standstill/. Przywołać w tym miejscu trzeba pogląd wyrażony w uchwale składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 lipca 2009 r. I FPS 3/09, w której stwierdzono, że mając na uwadze zasadę zaufania obywateli do organów państwa i stanowionego przezeń prawa trudno wymagać od podatników umiejętności takiej jego interpretacji, która wymaga uwzględnienia przepisów już nieobowiązujących i zasad prawa unijnego." Sąd wskazał, iż faktem jest, że powyższy wywód dotyczy podatku VAT i klauzuli stand still, to jednak można z tej głównej myśli wyprowadzić wniosek bardziej ogólny i znajdujący zastosowanie także i w rozpatrywanej sprawie. Na tej też bazie sformułowano pogląd na wstępie wskazany - *wyrok nieprawomocny*.

W kolejnym wyroku z dnia 26 listopada 2014 r. wydanym w sprawie III SA/GI 967/14 Sąd uznał, że nie może ostać się jako prawidłowy i zgodny z prawem pogląd organu o braku prawa Gminy Cz. D. do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z faktu poniesienia wydatków na budowę trzech sal gimnastycznych, mimo, że Zespół Obsługi Placówek Oświatowych - ZOPO jest zarejestrowany jako podatnik VAT i posiada NIP. ZOPO jako gminna jednostka budżetowa nie prowadzi działalności gospodarczej w sposób samodzielny, niezależny od Gminy i wszelkie czynności podejmuje w imieniu i na jej rzecz. Nie jest i nie był podatnikiem podatku VAT, mimo zarejestrowania w takim charakterze. Służy jedynie do wykonywania zadań oświatowych ciążących na Gminie, która jest podatnikiem podatku VAT i która poniosła koszty inwestycyjne. ZOPO w obiektach w których realizuje zadania własne Gminy, prowadzi jednocześnie komercyjną działalność gospodarczą - sprzedaż opodatkowaną podatkiem VAT (wynajem sali gimnastycznej). Tym samym prawo do odliczenia podatku naliczonego związanego z wydatkami inwestycyjnymi Gminy na budynek będący jej własnością, a oddany w nieodpłatne użytkowanie ZOPO celem realizacji zadań własnych przysługuje Gminie, która jest podatnikiem czynnym podatku VAT. Za działalność gospodarczą Gminy należy też uznać wskazane wyżej usługi najmu. ZOPO prowadzi je jedynie w jej imieniu i na jej rachunek – *orzeczenie nieprawomocne*.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 21 listopada 2014 r. sygn. akt. III SA/GI 655/14 Sąd wskazał, że w art. 98 ust. 1 Dyrektywy 206/112/WE (Dz. U. UE L 2006 nr 347, poz. 1) przewidziano możliwość stosowania przez państwa członkowskie maksymalnie dwóch stawek obniżonych w odniesieniu do określonych kategorii towarów i usług. Lista towarów i usług, do których państwa członkowskie mogą stosować stawki obniżone, określona została w załączniku III do tej dyrektywy, co wynika z art. 98 ust. 2. Pozycja 183 załącznika nr III mówi o „Usługach związanych z rozrywką i rekreacją - wyłącznie w zakresie wstępu do wesołych miasteczek, parków rozrywki, na dyskoteki, sale taneczne”. Zdaniem Sądu ww. sformułowanie odnosić należy także do biletów wstępu do sali zbow dla dzieci, które upoważniają do korzystania z urządzeń i przyrządów tam się znajdujących. Natomiast sformułowanie "wyłącznie w zakresie wstępu" należy rozumieć w ten sposób, że wszystkie usługi świadczone przez kompleks zabawowy, które nie są związane z normalnym typowym jego użytkowaniem, takie jak np. usługi kawiarni na jego terenie, zakup napojów itp., nie są objęte stawką obniżoną. Opodatkowane są zaś stawką podstawową. Wprowadzenie stawki obniżonej na usługi rekreacyjne służy rozpowszechnieniu zdrowego trybu życia poprzez udostępnienie tych usług i obniżenie kosztów. W tym kontekście nieracjonalne byłoby preferowanie poprzez stawki obniżone wyłącznie usług rekreacyjnych polegających na biernym korzystaniu z obiektów – wyrok *nieprawomocny*.

Na uwagę zasługuje również orzeczenie Sądu wydane w dniu 28 października 2014 r. w sprawie III SA/GI 860/14, w którym Sąd uznał, że zwrot podatku akcyzowego w dniu 28 maja 2013 r. nastąpił z uchybieniem, terminu. Uchybienie to spowodowało, że podatek akcyzowy stał się świadczeniem nienależnym Skarbowi Państwa i należało traktować go na równi z nadpłatą. Dalej wskazano, iż zgodnie z art. 78 § 1 Ordynacji podatkowej, nadpłaty podlegają oprocentowaniu w wysokości równej wysokości odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem § 2 (wyłączenie z oprocentowania nadpłat, których wysokość nie przekracza wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym). W ocenie Sądu zwrot akcyzy dokonywany po upływie terminu (30 lub 90 dni) powinien obejmować nie tylko kwotę przysługującego podatnikowi zwrotu akcyzy, ale także odsetki za cały okres, w jakim władza podatkowa korzystała bez podstawy prawnej z kwoty należnego zwrotu i w jakim podatnik pozbawiony był takiej możliwości. Odsetki, jako świadczenie uboczne wobec świadczenia głównego, są wynagrodzeniem za korzystanie z cudzego kapitału. Pełnią więc funkcję kompensacyjną, a także funkcję

gwarancyjną i represyjną (sankcyjną). Skoro nienależnie otrzymany przez podatnika zwrot podatku traktowany byłby jako zaległość podatkowa, od której Skarbowi Państwa przysługiwałyby odsetki, to tak samo powinien być traktowany przysługujący podatnikowi zwrot akcyzy, którym Skarb Państwa dysponuje nienależnie z uwagi na niedokonanie tego zwrotu w terminie. Tak jak Skarb Państwa nie może ponosić negatywnych konsekwencji błędnych działań podatników, tak i podatnik nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji wadliwych działań organów państwa. W rozliczeniach finansowych między nimi winna mieć zastosowanie zasada równorzędnego traktowania tych podmiotów (zasada równości), bez różnicowań faworyzujących lub dyskryminujących. Podkreślono przy tym, odnosząc się do twierdzeń organu o braku w Ordynacji podatkowej podstawy prawnej do oprocentowania nieterminowego zwrotu akcyzy z uwagi na brak odesłania do odpowiedniego stosowania art. 78 przy dokonywaniu zwrotu podatku, że z treści art. 52 § 1 pkt 4 wyraźnie wynika, iż także zwrot podatku może być oprocentowany. Zgodnie z tym przepisem na równi z zaległością podatkową traktuje się również oprocentowanie nienależnej nadpłaty bądź zwrotu podatku zwrócone lub zaliczone na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych zobowiązań podatkowych. Skoro zatem ustawodawca uznał za zasadne zrównać z zaległością podatkową otrzymane przez podatnika oprocentowanie nienależnego zwrotu, przewidywał tym samym, iż oprocentowanie takie może być naliczane i wypłacane. Przyjęcia takiego założenia wymaga zasada racjonalności ustawodawcy. Zwrócono w tym miejscu uwagę na pogląd wyrażony przez NSA w wyroku z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt I GSK 209/11, według którego w sytuacji, gdy zwrot ma cechy nadpłaty (nienależność świadczenia), winny mieć do niego zastosowanie nie tylko przepisy, do których wprost odsyła art. 76b tej ustawy, ale także pozostałe przepisy normujące kwestie, co do których brak odrębnego (szczególnego) unormowania, w tym art. 78 przewidujący oprocentowanie zwracanych nadpłat podatków. Na koniec Sąd wyraził pogląd, iż przepisy regulujące zwrot podatku akcyzowego przewidują odrębne zasady i terminy zwrotu, a zatem do zwrotu tego nie ma zastosowania art. 77 Ordynacji podatkowej, określający terminy zwrotu nadpłat. Tym samym nie mogą mieć też zastosowania przepisy art. 78 § 3 tej ustawy, ustanawiające początkowy termin, od którego należy naliczać oprocentowanie w przypadku poszczególnych nadpłat. Zdaniem sądu terminem tym będzie natomiast dzień rozumiany jako odpowiadający dniowi powstania nadpłaty, tj. dzień następny po upływie terminu określonego w § 4 rozporządzenia i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów

akcyzowych niezharmonizowanych (Dz. U. z 2004 r. nr 74, poz. 673) - *orzeczenie nieprawomocne*.

W wyroku z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt. III SA/GI 609/14 Sąd wskazał, iż istotą rzeczy we wskazanym przez Wnioskodawcę zaistniałym stanie faktycznym jest ustalenie czy jednostki budżetowe Gminy są odrębnymi od Gminy podatnikami podatku od towarów i usług, czy Gmina w deklaracjach winna wykazywać kwoty obrotu i podatku należnego wynikające z czynności opodatkowanych wykonywanych przez jednostki budżetowe, czy Gminie przysługuje prawo odliczenia podatku naliczonego zapłaconego przy nabyciu towarów i usług związanych z działalnością jednostek budżetowych, czy prawo to przysługuje również gdy na fakturach jako nabywca wskazana została jednostka budżetowa. Sąd uznał, iż powyższą kwestię należy rozważać w kontekście stanowiska zajętego przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w uchwale 7 sędziów z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt: I FPS 1/1, które w pełni podzielił, a w konsekwencji kierował się stwierdzeniem, iż jednostki budżetowe nie są odrębnymi od gminy podatnikami podatku od towarów i usług - *orzeczenie nieprawomocne*.

Uzasadniając stanowisko w sprawie III SA/GI 514/14 w wyroku wydanym w dniu 20 listopada 2014 r. Sąd wyraził pogląd, że skoro w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji nie zostało wykazane, że skarżąca była czynnym uczestnikiem procesu wprowadzania do obrotu „pustych faktur”, to organy podatkowe były obowiązane wykazać „złą wiarą” skarżącej. Temu obowiązkowi organ nie sprostał. W konsekwencji zastosowanie art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a) ustawy o VAT i pozbawienie skarżącej prawa do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z tych faktur, z uwagi na przyjęcie, że działała ona w złej wierze, okazało się przedwczesne. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie stanowił bowiem wystarczającej podstawy do takiej oceny z uwagi na jego niezupełność. Dokonane w sprawie przez organy podatkowe ustalenia faktyczne nie stanowią wystarczającej podstawy do przesądzenia czy skarżąca działała w dobrej wierze czy też nie, a w konsekwencji czy przysługiwało jej prawo do odliczenia podatku naliczonego z zakwestionowanych przez organ faktur. Skoro organ podatkowy nie sprostał wymogom określonym przepisami prawa, rozpoznanie przez Sąd zarzutów naruszenia prawa materialnego jest przedwczesne - *wyrok nieprawomocny*.

3. Kultura fizyczna.

W wyroku z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt. III SA/GI 878/14 Sąd stwierdził, że § 4 uchwały, zgodnie z którym traci moc uchwała Nr IX/153/2007 Rady Miejskiej w B.B. z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia stypendium sportowego Miasta B. B. dla zawodników, którzy osiągnęli znaczące wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym (zmieniona uchwałą nr XXXI/738/2008 z dnia 14 października 2008 r.) oraz § 5 stanowiący, że do umów o stypendia zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały stosuje się przepisy dotychczasowe, narusza prawo w sposób istotny. Uchwała z 2007 r. została wydana w oparciu o upoważnienie ustawowe zawarte w art. 22 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej oraz art. 35 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym które utraciły moc w dniu 16 października 2010 r., to jest w dacie wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Uchwała wydana na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w wyżej wskazanych ustawach, utraciła zatem moc wiążącą w dacie ich uchylenia, tj. w dniu 16 października 2010 r. Zasada ta wynika z podstawowego charakteru aktów wydawanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, a jedyny wyjątek od niej wynikać mógłby z wyraźnej treści nowej ustawy przewidującej dalsze obowiązywanie uchwał wydanych na podstawie starej ustawy (D. Dąbek, Prawo miejscowe, Warszawa 2007, s. 326). Przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie nie zawierają takiego uregulowania, co oznacza, iż akty podstawowe wydane na podstawie upoważnień zawartych w ustawie z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym utraciły moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Wskazano również, iż zaskarżoną uchwałą Rada Miejska ograniczyła krąg beneficjentów stypendium sportowego do zawodników zrzeszonych w klubach sportowych z siedzibą w B.B., co wykluczyło z ich kręgu zawodników mieszkających w B.B., a zrzeszonych w innych klubach lub zawodników niezrzeszonych, co istotnie narusza art. 31 ust. 1 ustawy o sporcie oraz narusza zasadę równości wobec prawa i prawo do równego traktowania przez władze publiczne określone w art. 32 Konstytucji. Nadto podano, że przepis, który z kręgu wnioskodawców o przyznanie stypendium sportowego eliminuje osoby fizyczne, mieszkańców miasta, niezrzeszone we wskazanych klubach sportowych, w sposób istotny narusza dyspozycję art. 61 § 1

k.p.a. Podmiotem uprawnionym do składania wniosku o przyznanie stypendium sportowego jest przede wszystkim zainteresowana osoba fizyczna, spełniająca przesłanki określone w uchwale, zaś Rada Miejska nie może zainteresowanego sportowca uchwałą pozbawić prawa do złożenia wniosku o przyznanie stypendium sportowego określonego w ustawie o sporcie. Stypendium przyznawane jest decyzją administracyjną, co powoduje, że również § 9 Regulaminu, że Prezydent zawiera indywidualne umowy stypendialne, w których ustala się szczegółowe warunki korzystania ze stypendium, rażąco narusza umocowanie ustawowe. Poza tym - w ocenie Sądu - kwestie obsługi organizacyjnej związanej z przyznaniem stypendiów, nagród i wyróżnień, o której mowa w § 6 ust. 2 załącznika do przedmiotowej uchwały, powinny być uregulowane w regulaminie organizacyjnym urzędu miasta, nie zaś w uchwale w sprawie ustanowienia stypendium sportowego Miasta Bielska-Białej (...). Sąd stwierdził także, iż przepisy, które uprawniają Prezydenta do wstrzymania wypłaty stypendium sportowego z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o jego przyznanie oraz cofnięcie będące konsekwencją wstrzymania stypendium są sprzeczne z prawem. Powyższe regulacje uchwały nie znajdują podstawy prawnej w świetle art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie, który zawiera upoważnienie dla organu jednostki samorządu terytorialnego do stanowienia przepisów prawa miejscowego, które dotyczą wyłącznie ustalenia zasad i trybu "przyznawania i pozbawiania" stypendium sportowego, nie uprawnia zaś tego organu do regulowania w tej drodze również zasad i trybu "wstrzymywania" wypłaty tych stypendiów czy narzucania warunków korzystania ze stypendium. Na koniec podano, iż Sąd nie stwierdził nieważności całości uchwały, gdyż nie dostrzegł takiej potrzeby. Pozbawienie obowiązywania części, a nie całości przepisu uchwały Rady znajduje uzasadnienie w stanie faktycznym sprawy i art. 147 § 1 p.p.s.a.- *orzeczenie nieprawomocne.*

V. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU IV.

1. Sprawy mieszkaniowe.

W wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. IV SA/GI 284/13, Sąd zawarł tezę następującej treści „**małżonka najemcy lokalu, ze względu na prawo do korzystania z mieszkania określone w art. 281 Kodeksu rodziny i opiekuńczy (k.r.o.) należy uznać za "inną osobę mającą tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkaniowego" w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy o dodatkach mieszkaniowych (u.d.m.)**”. Sąd wyjaśnił, że dodatek mieszkaniowy przysługuje po myśli art. 2 ust. 1 pkt. 4 u.d.m., także "innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem". Analiza postanowień zawartych w art. 2 ust. 1 u.d.m. prowadzi do wniosku, iż chodzi o osoby, których tytuł prawny do lokalu nie wynika ze stosunku najmu, podnajmu, spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego albo prawa własności. W doktrynie oraz orzecznictwie sądów cywilnych nie budzi wątpliwości, że inny niż prawo własności tytuł prawny do używania lokalu może przysługiwać małżonkowi właściciela lokalu na podstawie art. 281 k.r.o. (por. T. Sokołowski, Komentarz do art. 281 k.r.o., LEX 2013; wyrok SN z dnia 21 marca 2006 r., V CSK 185/05, OSNC 2006, nr 12, poz. 208). Tezę taką wywiedziono z postanowień art. 2 ust. 1 pkt. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów (t.j. Dz. U. z 2005, Nr 31, poz. 266 ze zm.), zgodnie z którym lokatorem jest najemca lokalu lub osoba używająca lokal na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności. Prawo do korzystania z lokalu jest niezależne od ustroju, w jakim pozostają małżonkowie i wygasa z chwilą ustania małżeństwa.

2. Pomoc społeczna.

W orzeczeniu z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt. IV SA/GI 705/13 Sąd wyraził pogląd, że „**przepisy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228) nie przewidują możliwości dokonania podziału (np. na poszczególne dni) kwoty świadczenia alimentacyjnego, które obliczane jest i wypłacane w cyklu miesięcznym. Wobec tego brak jest podstaw prawnych do tego, aby w sytuacji**

ustania prawa do świadczeń ze względu na śmierć dłużnika alimentacyjnego, świadczenia alimentacyjne pobrane za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć traktować jako nienależnie pobrane w rozumieniu art. 2 pkt 7 lit. a ustawy i żądać ich zwrotu na podstawie art. 23 ust. 1 tego aktu". - TEZA. Zauważono, iż stosownie do art. 20 ust 1 ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych. Okres świadczeniowy to okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego (art. 2 pkt. 8). Wobec tego brak jest wyraźnych podstaw prawnych do tego, aby w takiej sytuacji uznać, iż wobec ustania prawa do świadczenia w dniu 3 września, za cały miesiąc wrzesień, świadczenie było nienależnie pobrane. Okoliczność powodująca ustanie prawa do świadczenia mogłaby skutkować jedynie na kolejny miesiąc, o ile decyzja przyznająca świadczenie obejmowałaby dłuższy okres czasu niż w niej wskazany.

W wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 292/13 Sąd - kontrolując decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego utrzymującą w mocy decyzję organu pierwszej instancji zobowiązującą skarżących do zwrotu należności z tytułu wydatków poniesionych przez Gminę na opłatę za pobyt córki w domu opieki społecznej - wyraził pogląd, że skoro obowiązek członków rodziny osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej, polegający na wnoszeniu związanych z tym opłat wynika wprost z ustawy o pomocy społecznej –u.p.s. (art. 61 ust. 1 pkt 2), to w sytuacji uchylania się od tego obowiązku przez osoby zobowiązane gmina, która zastępczo poniosła wydatki, może egzekwować ich zwrot na drodze administracyjnej. Właściwą drogą wyegzekwowania takich należności przez gminę, jest wydanie decyzji na podstawie art. 104 ust. 3, w związku z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (wyrok NSA z 15 stycznia 2010 r., I OSK 1171/09). Dalej podano, iż w orzecznictwie sądów administracyjnych prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym ustalenie wysokości opłaty ponoszonej przez inne (niż mieszkańiec domu pomocy społecznej) podmioty powinno odbywać się w drodze odrębnej decyzji administracyjnej. Stanowisko to Sąd w składzie orzekającym, co do zasady, podziela z tym jednak zastrzeżeniem, iż w szczególnych przypadkach będzie możliwe pominięcie tego etapu i wydanie decyzji o zwrocie należności z tytułu wydatków poniesionych zastępczo przez gminę. W przedmiotowej sprawie, jak wynika z okoliczności towarzyszących wydaniu zaskarżonej decyzji, mamy do czynienia z takim właśnie szczególnym przypadkiem. W ocenie Sądu, zważywszy na niewątpliwym obowiązku ponoszenia części kosztów pobytu córki w domu pomocy społecznej,

ciążący z mocy prawa na podstawie art. 61 ust. 2 pkt. 2 u.p.s., fakt ponoszenia tych kosztów zastępczo przez Gminę K. na podstawie art. 61 ust. 3 u.p.s. oraz uprawnienie Gminy do żądania zwrotu kwoty stanowiącej równowartość uiszczonych zastępczo kosztów w trybie administracyjnym na podstawie art. 104 ust. 1 i 3 u.p.s., uznać przyjdzie, iż zaskarżona decyzja nie narusza prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Nie narusza również prawa procesowego w stopniu dającym podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego, jak też nie jest obarczone innymi naruszeniami przepisów postępowania, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy. Odnosząc się z kolei do zarzutów skargi, Sąd uznał, że po pierwsze - postępowanie zmierzające do wydania decyzji o umieszczeniu córki skarżących w DPS było prowadzone bez ich udziału, bowiem nie mieli w nim interesu prawnego, a tym samym nie mogli być traktowani jako strony. Po drugie – poza przedmiotem prowadzonego postępowania pozostawała kwestia uprawnień rentowych córki skarżących, przedmiot sprawy wyznaczony był postanowieniami art. 61 ust. 3 w zw. z art. 104 ust. 1 i 3 u.p.s. Po trzecie – pominięcie osoby byłego męża córki skarżących w postępowaniu zakończonym skarżoną decyzją było uzasadnione z tej racji, że jest ona z nim rozwiedziona. Przepis art. 61 ust. 1 pkt 2 u.p.s. wskazuje jedynie na męża, jako osobę zobowiązaną do pokrycia kosztów pobytu w domu pomocy społecznej. Po czwarte – jeśli chodzi o zarzuty odnoszące się do nieuwzględnienia sytuacji materialnej i osobistej skarżących przy podejmowaniu zaskarżonej decyzji, to należy stwierdzić, iż argumenty tego rodzaju powinny zostać poddane ocenie w trakcie postępowania prowadzonego na podstawie art. 64 u.p.s., dotyczącego zwolnienia z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Zasadniczo postępowanie to powinno poprzedzać wydanie decyzji ustalającej wysokość opłaty. Skoro jednak, jak zauważono wyżej, wydanie takiej decyzji było niemożliwe, to respektując prawo strony do czynnego udziału w postępowaniu oraz konstytucyjne prawo do sądu, kwestia ta wymaga rozważenia w odrębnym postępowaniu, które organ pierwszej instancji będzie zobowiązany podjąć jeśli skarżący złożą stosowny wniosek.

3. Informacja publiczna.

W wyroku z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie oznaczonej sygn. IV SA/GI 546/14 Sąd wyraził pogląd, iż Okręgowa Izba Architektów RP w K., powołując się na realizację ustawowego obowiązku nadzoru nad należyty i sumiennym wykonywaniem zawodu przez swoich członków, wynikającego z art. 8 pkt 1 ustawy z

dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów wystąpiła o udzielenie informacji publicznej dotyczącej udzielonych przez organ administracji architektoniczno-budowlanej w 2013 r. decyzji administracyjnych o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu pozwolenia na budowę dla inwestycji kubaturowych, z podaniem nazwy inwestycji, wielkości wyrażonej kubaturą lub (i) powierzchnią oraz o podanie nazwiska projektanta z uprawnieniami do projektowania w specjalności architektury, z podaniem nr weryfikacyjnego samorządu zawodowego, którego projektant jest członkiem. Oznacza to, że organ samorządu zawodowego wykorzystując instrument prawny właściwy prawu prywatnemu, którym jest prawo dostępu do informacji publicznej, podjął działania zmierzające do realizacji zadań o charakterze publicznoprawnym. W tym stanie formalnoprawnym - w ocenie Sądu - organ samorządu zawodowego nie był uprawniony do ubiegania się o udostępnienie informacji publicznej określonej we wniosku, a organ samorządu terytorialnego – Starosta Cz. nie powinien był wydawać decyzji administracyjnej odmawiającej udostępnienia informacji publicznej, albowiem brak było podstaw prawnych dla jej wydania, lecz zobowiązany był poinformować w formie pisemnej Śląską Okręgową Izbę Architektów RP w K., że zgłoszony wniosek nie może być rozpatrywany w kontekście postanowień ustawy o dostępie do informacji publicznej, ponieważ organ samorządu zawodowego wystąpił o udostępnienie informacji związanych z realizacją zadań o charakterze publicznoprawnym. Wskazane pismo powinno być sporządzone w oparciu o postanowienia art. 13 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Odrębną kwestią jest natomiast to w jaki sposób dwa organy władzy publicznej będą współdziałały i rozwiązywały stojące przed nimi zadania. Zagadnienie to wykracza poza ramy kognicji sądu administracyjnego.

4. Samorząd terytorialny.

W motywach wyroku z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 450/14 Sąd wyraził pogląd, że norma legitymująca jednostki samorządu terytorialnego do uzyskiwania statusu współnika w spółkach prawa handlowego, czy to poprzez tworzenie takich spółek czy przystąpienie do już istniejących, jest zawarta w art. 9 i art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej (u.g.k.). Jak słusznie zauważa się w treści uzasadnienia kontrolowanego rozstrzygnięcia nadzorczego, uprawnienie wynikające z przywołanych przepisów art. 9 i art. 10 u.g.k. nie może być odczytywane

w oderwaniu od istoty gospodarki komunalnej prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego. Istotę tę określa się w treści art. 1 ust. 1 *in fine* u.g.k. stwierdzając, że polega ona na wykonywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Przy uwzględnieniu treści art. 1 ust. 1 i 2 u.s.g. oznacza to, że gospodarka komunalna gminy polega na zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy zamieszkującej jej terytorium. W świetle przywołanych uregulowań bezspornie wskazano, iż istnieje przepis prawa, który pozwala gminie przystąpić do spółki prawa handlowego, jeżeli spółka taka będzie zajmować się wykonywaniem ciężących na niej zadań własnych. Zadania te muszą być wykonywane w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, a więc mieszkańców tej gminy. Zgodzono się z poglądem komentatora do ustawy o gospodarce komunalnej, że gdyby spółka kapitałowa, do której przystępuje gmina prowadziłaby również działalność wykraczającą poza realizację zadań spoczywających na gminie, to wówczas, nijako pośrednio również i gmina byłaby zaangażowana w działalność wykraczającą poza spoczywające na niej z mocy ustawy bądź porozumienia zawartego z organami administracji rządowej zadania. Tego zaś w żadnym wypadku czynić gminom nie wolno. Z tych samych powodów nie może dojść do sytuacji, gdy współnikami tej samej spółki byłyby dwie różne gminy. Spółka realizowałaby w ten sposób zadania zaspokajające potrzeby zbiorowe mieszkańców obu gmin, a gminy – współnicy, pośrednio zaangażowane w działalność na rzecz zadań spoza swego terytorium, wykraczałyby poza przyznane im prawem zadania ograniczone do zaspokajania potrzeb mieszkańców z ich terytorium. Przystąpienie zatem Gminy Cz. do Spółki, której celem jest realizowanie zadań własnych należących do dziewięciu innych jeszcze gmin budzi zatem istotne zastrzeżenia, gdyż łączyłby się z przekroczeniem przyznanych jej prawem zadań ograniczonych do zaspokajania potrzeb mieszkańców z terytorium Gminy Cz. Wobec braku normy ustawowej pozwalającej jednostkom samorządu terytorialnego tworzyć spółki kapitałowe, bądź przystępować do nich jeżeli spółki te nie będą dla jednostek tych instrumentem, za pomocą którego wykonywać będą swoje zadania własne, Sąd uznał w stanie faktycznym sprawy za sprzeczne z zasadą legalizmu działanie Rady Gminy Cz., polegające na wyrażeniu zgody na przystąpienie Gminy Cz. do spółki akcyjnej.

5. Edukacja.

W wyroku w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 674/14 wydanym w dniu 4 września 2014 r. Sąd sformułował następującą tezę **„przepis art. 42 ust.7 pkt 3 Karty Nauczyciela ma zastosowanie również do nauczycieli specjalistów pedagogiki specjalnej. Zatrudnia się ich dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, a nie w celu nauczania konkretnych przedmiotów. Prowadzą oni zajęcia z uczniami niepełnosprawnymi lub niedostosowanymi społecznie wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Zasadnym jest by ze względu na zindywidualizowane potrzeby uczniów objętych nauczaniem specjalnym z powodu niepełnosprawności, czy niedostosowania społecznego, które dotyczą wszystkich obszarów funkcjonowania ucznia w szkole, czy przedszkolu wymiar godzin nauczyciela specjalisty z zakresu pedagogiki specjalnej był ustalany przez organ prowadzący daną placówkę”**. Wskazane unormowanie nakazuje przyjąć, że również niewymienieni imiennie w treści art. 42 ust. 7 pkt 3 Karty Nauczyciela specjaliści, których obowiązki polegają na udzielaniu i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach w celu zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, a w szczególności wspomaganie rozwoju uczniów i efektywności uczenia się (art. 22 ust. 1 pkt 11 ustawy o systemie oświaty) stanowią grupę nauczycieli poddanych regulacji tego przepisu. Skarżąca Gmina - w ocenie Sądu - nie przekroczyła zatem granic upoważnienia ustawowego, skoro określiła tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

Uzasadniając wyrok z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie IV SA/GI 108/14 Sąd stwierdził, iż prawidłowo w zaskarżonym rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewoda Ś. wskazał, że zarządzenie Prezydenta Miasta P.Ś. z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie zasad opracowania na rok szkolny 2013/2014 arkuszy organizacji przedszkoli, szkół i placówek objętych systemem oświaty, prowadzonych przez Miasto P.Ś.- w sposób niedopuszczalny i pozbawiony podstawy prawnej, wkracza w zakres kompetencji i odpowiedzialności innych podmiotów, wpływając na treść aktów wewnętrznych, dotyczących organizacji podległych placówek (arkuszy organizacji), a zatem zostało

wydane z istotnym naruszeniem prawa, co zgodnie z treścią art. 91 ustawy o samorządzie gminnym, stanowiło przesłankę stwierdzenia jego nieważności w całości. Sąd oparł swoją tezę na wyroku NSA z dnia 8 listopada 2013 r. sygn. akt I OSK 1747/13, zgodnie z którym terminy sporządzania arkusza i jego zatwierdzenia zostały wyraźnie w rozporządzeniu określone i organ prowadzący placówki oświatowe nie może tych terminów modyfikować, a tym bardziej nakładać na dyrektorów szkół dodatkowego obowiązku wstępnego uzgadniania arkusza organizacyjnego z wójtem gminy. Podobnie nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, nałożenie na dyrektorów szkół obowiązku konsultowania z wójtem gminy wszelkich decyzji kadrowych w placówkach oświatowych. Sprzeciwia się temu treść art. 39 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym dyrektor szkoły jest kierownikiem zakładu pracy dla osób zatrudnionych w szkole. Kompetencje dyrektora szkoły w zakresie zatrudniania pracowników są wyłączne i ingerencja organu prowadzącego szkołę w tej dziedzinie jest niedopuszczalna. [...] Żadna z norm zawartych w ustawie o systemie oświaty (art. 5, art. 34a, art. 34b) czy też w ustawie o samorządzie gminnym (art. 30 ust. 2 pkt 4) nie zezwala na wydawanie przez wójta zarządzeń dotyczących dwóch wyżej omówionych kwestii. Przytoczoną ocenę NSA, zwłaszcza zawartą w ostatnim zdaniu odniesiono również do kwestii będących przedmiotem analiz w niniejszej sprawie.

W dniu 14 maja 2014 r. w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 733/13 wydano wyrok, w którym Sąd stwierdził, że ze względu na nieprawidłowość zastosowanej przez organ interpretacji zasad intertemporalnych, a w konsekwencji błędnego zastosowania normy obowiązującej w czasie wydawania decyzji bez uwzględnienia prawa, pod rządem którego ukształtowała się sytuacja prawna strony, konieczne stało się usunięcie wydanych w sprawie decyzji z obrotu prawnego. Wskazano, iż pod rządem przepisów ustawy o systemie oświaty (dalej u.s.o.) w brzmieniu sprzed nowelizacji obowiązującej od dnia 1 września 2012 r., spełnione zostały wszystkie zasadnicze przesłanki zdarzenia będącego przedmiotem regulacji prawnej przedstawionej w art. 70b ust. 1 tego aktu prawnego. Umowę z młodocianym pracownikiem w celu przygotowania zawodowego, o jakiej mowa w treści obowiązującego w tym czasie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagrodzenia (Dz. U. Nr 60, poz. 278 ze zmianami), stanowiącą podstawę do uzyskania przez

pracodawcę dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika, podpisano w dniu 25 sierpnia 2009r. Zawarta ona została na okres od 1 września 2009r. do 31 sierpnia 2012r. Umowa taka, jak stanowi § 3a w/w rozporządzenia przedstawiana jest właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego, organowi wykonawczemu gminy i właściwej izbie rzemieślniczej. Pracodawca posiadał nadto zarówno w chwili zawarcia umowy, jak i w czasie całego procesu kształcenia uprawnienia do jego przeprowadzenia. Jak z powyższego wynika, proces przygotowania zawodowego młodocianego został rozpoczęty, a także zasadniczo zakończony przed wejściem w życie art. 70b u.s.o. w nowym jego brzmieniu. Oznacza to, że stan faktyczny uprawniający skarżącą do ubiegania się o dofinansowanie w dacie wejścia w życie art. 70b ust. 11 u.s.o. był już na tyle ukształtowany, że zaistniało po jej stronie uzasadnione prawnie oczekiwanie na przyznanie jej uprawnienia wynikającego z treści art. 70b u.s.o. Zasady przyznawania dofinansowania młodocianego pracownika na jego doksztalcenie zmieniły się dopiero po zrealizowaniu zawartej z nim umowy. Jedynie poddanie się przez młodocianą pracownicę egzaminowi potwierdzającemu jej kwalifikacje i uzyskanie świadectwa czeladniczego w dniu 5 września 2012 r. nastąpiło w czasie obowiązywania art. 70 b ust. 11 ustawy o systemie oświaty. Zakończenie kształcenia pozytywnym wynikiem egzaminu stanowi jedną z przesłanek wymaganych do uzyskania dofinansowania, jednak zdaniem Sądu zaistnienie tej przesłanki w czasie obowiązywania art. 70b ust. 11 u.s.o. nie może pozbawiać doniosłości prawnej oczekiwania skarżącej na dofinansowania poniesionych przez nią wydatków. Stanowiłoby to zaprzeczenie zasady ochrony interesów w toku stanowiącej uszczegółowienie zasady zaufania jednostki do państwa i prawa oraz pewności prawa.

CZĘŚĆ III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA.

1. Przeprowadzone przez Sędziów wykłady, szkolenia, zajęcia.

- Sędzia WSA dr Maria Taniewska- Banacka w 2014 roku przeprowadziła na studiach podyplomowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wykłady z zakresu prawa pracy na temat „Prawo w ochronie zdrowia” (w wymiarze ok. 8 godzin).
- Sędzia WSA dr Beata Kozicka w marcu 2014 r. przeprowadziła wykład na temat „Prawa skargi do sądu administracyjnego” dla Opolskiego Oddziału Doradców Podatkowych.
- Sędzia WSA dr hab. Grzegorz Dobrowolski w maju 2014 r. przeprowadził wykład w Sulejowie na temat „Prawo geologiczne i górnicze w praktyce organów samorządu terytorialnego”.
- Sędzia WSA Iwona Wiesner przeprowadziła zajęcia dydaktyczne z zakresu prawa pracy i prawa podatkowego w Wyższej Szkole Bankowości w Dąbrowie Górniczej Filia w Cieszynie.

2. Kontakty krajowe.

2 kwietnia 2014 r. Warszawa

Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego w ramach realizacji projektu pt. „Niewykorzystany potencjał europejskiego dialogu sędziowskiego na przykładzie stosowania praw podstawowych przez sądy krajowe państw członkowskich” we współpracy z Europejskim Instytutem Uniwersyteckim we Florencji zorganizowało kolejne seminarium przygotowawcze dla sędziów sądów administracyjnych. Seminarium poświęcone było sądom jako wspólnocie sędziów oraz dialogowi sądów administracyjnych z Europejskim Trybunałem Praw Człowieka. Prelegentami w tej części seminarium byli prof. Marek Zirk-Sadowski oraz prof. Ireneusz Kamiński. W drugiej części seminarium przedstawiciel Europejskiego Instytutu Uniwersytetu we Florencji przedstawił założenia programu projektu. W seminarium uczestniczyli

Prezes WSA Leszek Kiermaszek oraz sędziowie Iwona Bogucka, Teresa Kurcysz-Furmanik.

23 - 25 kwietnia 2014 r. Czarny Las k/Częstochowy

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach był organizatorem wewnętrznej Konferencji szkoleniowej sędziów naszego Sądu. Program konferencji szkoleniowej obejmował następujące referaty, które zostały omówione i poddane dyskusji podczas konferencji:

- „Środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji – wybrane zagadnienia” – sędzia WSA dr hab. Grzegorz Dobrowolski;
- „Obowiązki decyzyjnej administracyjnej w czasie na przykładzie spraw w zakresie prawa socjalnego” – dr Iwona Sierpowska;
- „Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w orzecznictwie sądów administracyjnych – wybrane zagadnienia” – sędzia w st. spocz. prof. dr hab. Ryszard Mikosz;
- „Zasada udzielania i kontrola wykorzystania dotacji oświatowych” – prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic;
- „Kilka uwag na temat kar przewidzianych ustawą o grach hazardowych” – sędzia WSA Magdalena Jankiewicz;
- „Prawo Unii Europejskiej a krajowa procedura sądownoadministracyjna” – sędzia WSA dr hab. Nina Półtorak.

16 - 18 czerwca 2014 r. Augustów

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku we współpracy z Izbą Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizował konferencję szkoleniową sędziów orzekających w sprawach podatkowych. W konferencji wzięli udział sędziowie Iwona Wiesner, Bożena Pindel, Bożena Suleja.

Wykaz referatów:

- „Obowiązek dowodzenia w postępowaniu podatkowym oraz jego sądownoadministracyjna kontrola w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18.07 2013 r. sygn. SK 18/09” – sędzia NSA Antoni Hanusz;
- „Relacja między postępowaniem podatkowym a kontrolą podatkową w świetle przepisów Ordynacji podatkowej” – sędzia NSA Małgorzata Niezgodka-Medek;

- „Nadawanie decyzji podatkowej rygoru natychmiastowej wykonalności” – Naczelnik Wydziału Biura Orzecznictwa NSA sędzia WSA Hieronim Sęk;
- „Opodatkowanie nieruchomości w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych” – prof. zw. dr hab. Leonard Etel, Rektor Uniwersytetu w Białymstoku;
- „Ustalenie spadkobierców w toku postępowania podatkowego” – sędzia NSA Stefan Babiarz;
- „Wybrane problemy z zakresu postępowania podatkowego i sądownoadministracyjnego” – sędzia NSA Bogusław Dauter i sędzia NSA Ryszard Pęk.

23 - 24 czerwca 2014 r. Warszawa

Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego w ramach realizacji projektu pt. „Niewykorzystany potencjał europejskiego dialogu sędziowskiego na przykładzie stosowania praw podstawowych przez sądy krajowe państw członkowskich” we współpracy z Europejskim Instytutem Uniwersyteckim we Florencji zorganizowało kolejne seminarium kończące projekt dla sędziów sądów administracyjnych. W programie konferencji przewidziano wystąpienie m.in. prof. Marka Safjana – sędziego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, prof. Stefana Biernata – wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, prof. Małgorzaty Gersdorf – I Prezesa Sądu Najwyższego, prof. Ireny Lipowicz – Rzecznika Praw Obywatelskich, prof. Ewy Łętowskiej – z Komitetu Nauk Prawnych PAN, sędziego w stanie spoczynku, przedstawicieli Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji oraz Wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego – Włodzimierza Rymsa, prof. Marka Zirk-Sadowskiego oraz Andrzeja Kisielewicza. Seminarium poświęcone było dialogowi sędziowskiemu oraz podstawowym prawom w dialogu sędziowskim. W seminarium uczestniczyli Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek oraz sędziowie Iwona Bogucka, Teresa Kurcysz-Furmanik, Bożena Suleja.

4 lipca 2014 r. Wrocław

Wiceprezes WSA w Gliwicach Rafał Wolnik uczestniczył w seminarium nt. „Problematyka planowania przestrzennego i uwarunkowań tworzenia planów miejscowych w praktyce sądów administracyjnych” zorganizowanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu.

Wygłoszono trzy wykłady:

- „Uwarunkowania środowiskowe” – sędzia NSA Zygmunt Wiśniewski;
- „Uwarunkowania przestrzenne” – sędzia WSA Marian Wolanin;
- „Uwarunkowania budowlane” – sędzia WSA, Zastępca Dyrektora Biura Orzecznictwa NSA Jerzy Siegień.

10 - 12 września 2014 r. Lidzbark Warmiński

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie był organizatorem konferencji Izby Ogólnoadministracyjnej NSA i wydziałów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych orzekających w sprawach objętych właściwością tej Izby. W konferencji wzięli udział Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek oraz sędziowie Beata Kalaga-Gajewska, Edyta Żarkiewicz, Bonifacy Bronkowski, Włodzimierz Kubik.

Wykłady:

- „Wybrane zagadnienia dotyczące postępowania administracyjnego po zakończeniu budowy. Relacje między postępowaniem naprawczym i postępowaniem o zezwolenie na użytkowanie oraz postępowaniem o wymierzenie kary pieniężnej na podstawie art. 57 ust. 7 i art. 59¹ Prawa budowlanego” – sędzia NSA Maria Czapska-Górnikiwicz;
- „Orzekanie w sprawach skarg o wznowienie postępowania sądowego” – Prezes Izby Ogólnoadministracyjnej NSA Włodzimierz Ryms;
- „Odmowa wszczęcia postępowania administracyjnego (art. 61^a K.p.a)” – sędzia NSA Marzenna Linska-Wawrzon;
- „Wybrane zagadnienia dotyczące działania samorządu terytorialnego” – sędzia NSA Małgorzata Stahl;
- „Wynagrodzenie za parkowanie pojazdu usuniętego z drogi” – sędzia NSA Irena Kamińska;
- „Udział organizacji społecznych w postępowaniu sądownoadministracyjnym” – sędzia NSA Wojciech Mazur;
- „Właściwość sądu administracyjnego w sprawach konkursu na stanowisko dyrektora szkoły” – sędzia NSA Małgorzata Borowiec;
- „Aktualne problemy w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna”. – Prezes Izby Ogólnoadministracyjnej NSA Włodzimierz Ryms.

6 października 2014 r. Warszawa

W siedzibie Naczelnego Sądu Administracyjnego na zaproszenie Prezesa Izby Finansowej NSA prof. dr hab. Marka Zirka-Sadowskiego, sędziowie Anna Tyszkiewicz-Ziętek, Iwona Wiesner, Bożena Pindel, Bożena Miliczek-Ciszewska oraz Agata Ćwik-Bury brali udział w szkoleniu sędziów wydziałów podatkowych wojewódzkich sądów administracyjnych, poprowadzonym przez sędziów Izby Finansowej Janusza Zubrzyckiego i Jana Rudowskiego z zakresu podatków.

8 - 10 października 2014 r. Jaworze k. Bielska-Białej

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zorganizował międzysądową konferencję szkoleniową dla sędziów orzekających w sprawach objętych właściwością Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Tematyka konferencji obejmowała następujące zagadnienia:

- „Spółka cywilna w stosunkach publicznoprawnych, w tym w sprawach dotyczących podatku akcyzowego” – Prezes Izby Gospodarczej NSA Andrzej Kisielewicz;
- „Klasyfikacja towarowa pojazdów samochodowych w sprawach akcyzowych” – sędzia NSA Barbara Stukan-Pytłowany, Przewodnicząca Wydziału II Izby Gospodarczej;
- „Zwrot środków przekazywanych z programów operacyjnych na dofinansowanie projektów” – sędzia NSA Małgorzata Korycińska;
- „Odpowiedzialność administracyjna za naruszenia związane z wykonywaniem przewozu drogowego lub innych czynności związanych z przewozem” – sędzia NSA Joanna Kabat-Rembelska;
- „Wpływ zmiany właściciela (posiadacza) gospodarstwa rolnego na uprawnienia do otrzymania dopłat rolniczych” – sędzia WSA w Gliwicach Małgorzata Jużków;
- „Śmierć strony w toku postępowania sądowego, a kwestia następstwa prawnego” – sędzia NSA Janusz Drachal, Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej NSA;
- „Ogłoszenie upadłości i jego wpływ na postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne” – sędzia NSA Anna Apollo, z-ca Przewodniczącego Wydziału III WSA w Gliwicach.

14 - 15 października 2014 r. Warszawa

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie z udziałem sędziów Izby Ogólnoadministracyjnej Naczelnego Sądu Administracyjnego był organizatorem konferencji, która obejmowała dwa tematy:

- Dokument jako dowód w postępowaniu administracyjnym;
- Zasada dwuinstancyjności w postępowaniu administracyjnym.

W spotkaniu konferencyjnym udział wzięł sędzia WSA dr hab. Andrzej Matan.

24 października 2014 r. Warszawa

Sędzia Edyta Źarkiewicz wzięła udział w VIII Seminarium Warszawskim n.t. „Równość w dostępie do praw gwarantowanych w systemie Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – aktualny stan i wyzwania”. Zaproszenie wystosował Minister Spraw Zagranicznych oraz Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, a konferencja odbyła się pod patronatem Sekretarza Generalnego Rady Europy Pana Thorbjørna Jaglana.

27 - 29 października 2014 r. Józefów

Na zaproszenie Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego prof. dr hab. Romana Hausera Prezes WSA Leszek Kiermaszek uczestniczył w konferencji sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego w Józefowie. Program konferencji:

- Zmiany w ustawie P.p.s.a. dotyczące informatyzacji postępowania sądownoadministracyjnego – sędzia WSA Piotr Pietrasz – Naczelnik Wydziału V Biura Orzecznictwa NSA;
- Praca sędziego w świetle założeń funkcjonalnych informatycznego postępowania sądownoadministracyjnego – sędzia NSA Janusz Drachal – Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej;
- Najnowsze zmiany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji – prof. dr hab. Andrzej Skoczylas – Naczelnik Wydziału VI Biura Orzecznictwa NSA i dr Wojciech Piątek – WSA w Poznaniu;
- Projektowane zmiany P.p.s.a. (senacki projekt zmiany ustaw – P.p.s.a.) – sędzia WSA Jerzy Siegień – Zastępca Dyrektora Biura Orzecznictwa NSA;
- Zasada legalizmu a zasada praworządności w orzecznictwie sądów administracyjnych – prof. dr hab. Andrzej Gomułowicz – członek Biura Orzecznictwa

NSA i sędzia WSA Przemysław Szustakiewicz – Naczelnik Wydziału IV Biura Orzecznictwa NSA;

- Analiza respektowania uchwał NSA przez składy orzekające wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego – sędzia NSA Maria Wiśniewska – Dyrektor Biura Orzecznictwa NSA.

29 października 2014 r. Warszawa

Instytut Wymiaru Sprawiedliwości był organizatorem konferencji mającej na celu prezentację prac badawczych Instytutu w dziedzinie stosowania prawa cywilnego w odniesieniu do europejskiego prawa cywilnego. W konferencji uczestniczyła sędzia Teresa Kurcysz-Furmanik.

- Panel I

moderator prof. dr hab. Stanisław Biernat

Dlaczego dialog sędziów bywa trudny? O relacjach sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości - prof. dr hab. Marek Safjan, sędzia Trybunału Sprawiedliwości UE.

Pytania prejudycjalne polskich sądów powszechnych - dr Jacek Sadomski, Przewodniczący Sekcji Prawa Cywilnego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.

- Panel II

moderator prof. dr hab. Maksymilian Pazdan

Zakres zastosowania prawa Unii Europejskiej w stosunkach cywilnoprawnych - prof. dr hab. Maciej Szpunar, Rzecznik Generalny w Trybunale Sprawiedliwości UE.

Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez Sąd Najwyższy - Teresa Bielska-Sokowicz, Sędzia Sądu Najwyższego.

- Panel III

moderator prof. dr hab. Ewa Łętowska

Skutki uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i jego wpisu do rejestru w orzecznictwie sądów powszechnych – dr Roman Trzaskowski, Zastępca Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.

Spostrzeżenia na tle orzecznictwa sądów powszechnych dotyczących sprzedaży konsumenckiej – dr Aneta Wiewiórska-Domagalska, Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Prawa Cywilnego.

- Panel IV

moderator – prof. dr hab. Piotr Machnikowski

Umowa agencyjna w orzecznictwie sądów powszechnych – mgr Mateusz Grochowski, asystent w Sekcji Prawa Cywilnego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.

4 listopada 2014 r. Oświęcim-Brzezinka

W seminarium pt. Rola wymiaru sprawiedliwości w przeciwdziałaniu nienawiści i dyskryminacji, Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau (Auschwitz II) wzięły udział Prezes WSA w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek na zaproszenie Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z 70-tą rocznicą wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Program obejmował:

- Sesja panelowa „Sauna”
Paneliści: Pan Andrzej Rzepiński – Prezes Trybunału Konstytucyjnego, Pan Marek Zirk-Sadowski – Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pani Irena Lipowicz – Rzecznik Praw Obywatelskich, Pan Andrzej Seremet – Prokurator Generalny, Pan Piotr M.A. Cywiński – Dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau;
- Akt wręczenia Panu Piotrowi M.A. Cywińskiemu odznaki honorowej „Za zasługi dla Ochrony Praw Człowieka”;
- Akt upamiętnienia prawników pomordowanych w KL Auschwitz (podpisanie wspólnej deklaracji – paneliści);
- Spotkanie panelistów z mediami.

17 listopada 2014 r. Warszawa

Sędzia dr Beata Kozicka uczestniczyła w konferencji organizowanej przez Biuro Orzecznictwa NSA n.t. „Uzasadnienia orzeczeń sądowych jako forma realizacji prawa do sądu”. Była to kontynuacja wspólnych konferencji naukowych pracowników Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Została ona zapoczątkowana przez Trybunał Konstytucyjny w 2012 r. konferencją „Skutki orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego” a następnie kontynuowana przez Sąd Najwyższy konferencją „Jednolitość orzecznictwa. Standard-instrumenty-praktyka”.

Program konferencji:

- Panel I
Uzasadnienia orzeczeń sądowych jako forma realizacji prawa do sądu – problemy ogólne – prowadzenie Sędzia SN Henryk Pietrzkowski.

Katarzyna Grzelak-Bach „Rola uzasadnienia sądowego w realizacji prawa do rzetelnego procesu, w kontekście standardów strasburskich”.

Iwona Rzuciło-Grochowska „Brak obowiązku uzasadnienia i uzasadnienie skrócone a prawo do sądu”.

Mateusz Grochowski „Uzasadnienie voti separati a prawo do sądu. Zależności i gwarancje”.

Aleksander Jakubowski „O potrzebie realizmu w spojrzeniu na uzasadnianie orzeczeń sądowych”.

- Panel II

Uzasadnienia orzeczeń sądowych jako forma realizacji prawa do sądu – standardy TK i ETPCz – prowadzenie Sędzieza TK Wojciech Hermeliński.

Aleksandra Syryt „Zasada jawności a uzasadnienia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego”.

Przemysław Florjanowicz-Błachut „Wymogi uzasadnienia sądowego w świetle prawa do sądu w orzecznictwie ETPCz i TK”.

Marcin Stębelski „Uzasadnienia wyroków Trybunału Konstytucyjnego w sprawach pytań prawnych”.

Łukasz Bębenista „Uzasadnienia orzeczeń wydawanych przez Trybunał Konstytucyjny na etapie wstępnej kontroli wniosków i skarg konstytucyjnych a standardy sprawiedliwości proceduralnej”.

- Panel III

Uzasadnienia orzeczeń sądów administracyjnych jako forma realizacji prawa do sądu” – prowadzenie Sędzieza NSA Bogusław Dauter.

Andrzej Nędzarek „Kontrola sądu administracyjnego w zakresie ustalenia stanu faktycznego sprawy przez organ administracji publicznej jako istotny element prawa do sądu”.

Marta Kulikowska „Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku jako forma realizacji praw do sądu”.

Krzysztof Zaorski „Błędne uzasadnienie orzeczenia (art. 184 P.p.s.a) a prawo do sądu”.

28 listopada 2014 r. Katowice

Wiceprezes WSA w Gliwicach sędzia NSA Ewa Madej wzięła udział w XII Ogólnopolskiej Konferencji Podatkowej, zorganizowanej przez Śląski Oddział

Krajowej Izby Doradców Podatkowych pt. „Doradca podatkowy obrońcą praw podatnika”, a tematem wiodącym konferencji był „Wpływ prawa Unii Europejskiej na polski system podatkowy”. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele organów podatkowych i celnych województwa śląskiego, szczebla wojewódzkiego i podstawowego, przedstawiciele innych organów kontroli skarbowej, reprezentanci stowarzyszeń księgowych i rewidentów oraz liczne grono doradców podatkowych.

3. Kontakty z zagranicą.

1 - 5 kwietnia 2014 r. Paryż

Zrzeszenie Prawników Polskich O. Katowice zorganizowało Konferencję Prawa Europejskiego w Paryżu. W konferencji tej udział wzięli sędziowie Bożena Pindel oraz Bożena Suleja.

Program merytoryczny konferencji:

- spotkanie w Radzie Stanu z przedstawicielami Departamentu Współpracy Zagranicznej Rady Stanu;
- spotkanie w Apelacyjnym Sądzie Administracyjnym w Paryżu, podczas którego został przedstawiony system francuskiego sądownictwa administracyjnego;
- spotkanie w Pałacu Sprawiedliwości w Paryżu połączone z prezentacją systemu francuskiego sądownictwa powszechnego oraz kształcenia prawników różnych zawodów.

8 - 11 maja 2014 r. Florencja

Europejski Instytut Uniwersytecki (EUI) zorganizował konferencję pt.: "Sądowe techniki współpracy w zakresie ochrony europejskich praw podstawowych – przeszłość i przyszłość" w ramach projektu Pt.: "Niewykorzystany potencjał europejskiego dialogu sędziowskiego na przykładzie stosowania praw podstawowych przez sądy krajowe państw członkowskich". W seminarium uczestniczyła sędzia WSA Teresa Kurcysz-Furmanik.

28 - 30 września 2014 r. Cottbus

Doroczna polsko-niemiecka konferencja sędziów orzekających w sprawach podatkowych. W konferencji tej wzięli udział sędziowie Sądu Finansowego Berlin-Brandenburg, który był jej organizatorem, oraz Wojewódzkich Sądów

Administracyjnych we Wrocławiu i w Gliwicach. Nasz Sąd reprezentowali sędziowie Marzanna Sałuda i dr Paweł Kornacki, a w ramach konferencji sędzia Paweł Kornacki przedstawił referat pt. „Skarga na bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania administracyjnego w polskim systemie prawa”.

12 - 17 października 2014 r. Barcelona

Zrzeszenie Prawników Polskich O. Katowice kolejny raz zorganizowało konferencję szkoleniową, która w b.r. odbyła się w Barcelonie. W konferencji udział wzięli sędziowie: Anna Apollo, Barbara Brandys-Kmiecik, Małgorzata Herman, Małgorzata Jużków, Magdalena Jankiewicz, Ewa Madej, Iwona Wiesner, Teresa Randak, Piotr Broda oraz Przemysław Dumana. W programie merytorycznym była wieloaspektowa wymiana doświadczeń z sędziami Izby Administracyjnej Sądu Najwyższego Katalonii. Sędziowie zapoznawali się z pracą poszczególnych pięciu wydziałów, połączone z udziałem w rozprawach, sesjach i naradach.

16 - 17 października 2014 r. Wiedeń

Na zaproszenie Stowarzyszenia Sędziów Sądów Administracyjnych Republiki Austrii Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek, Wiceprezes Rafał Wolnik oraz sędziowie Teresa Kurcysz-Furmanik, Iwona Bogucka odbyli studyjną wizytę w Wiedniu, gdzie zostali przyjęci przez Prezesa Najwyższego Sądu Administracyjnego Republiki Austrii Prof. dr Rudolfa Thienela. W czasie spotkania w siedzibie Najwyższego Sądu Administracyjnego Republiki Austrii zostały przedstawione zmiany wprowadzone do ustroju sądów administracyjnych i austriackiej procedury sądownoadministracyjnej w 2012 r., które zaczęły obowiązywać od dnia 1 stycznia 2014 r. oraz spostrzeżenia na temat funkcjonowania sądownictwa administracyjnego w Polsce.

4. Szkolenia, narady referendarzy, asystentów i pracowników administracyjnych.

Autoryzowane Centrum Szkoleniowe DAGMA zorganizowało w dniach 9-10 stycznia w Katowicach szkolenie wprowadzające w administrację systemem Linux. Przedstawione zostały sposoby zarządzania użytkownikami, dyskami, siecią i

routingiem wraz z zarządzaniem oprogramowaniem. W szkoleniu uczestniczył główny specjalista Piotr Niesobski.

Referendarz dr Gabriel Radecki został zaproszony do wzięcia udziału w konferencji pt. "Prawne aspekty gospodarowania zasobami środowiska", która odbyła się w dniach 15-16 maja na Wydziale Prawa i Administracji, Katedra Prawa Ochrony Środowiska Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Podstawowym celem konferencji była wymiana poglądów na temat gospodarowania zasobami środowiska, a także analiza problemów pojawiających się na styku gospodarka a środowisko.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zorganizował wewnętrzną konferencję szkoleniową dla referendarzy i asystentów, która odbyła się w dniach 22 - 23 maja w Ogrodzieńcu k/Częstochowy. W konferencji udział wzięli asystenci: Izabela Auguścik-Michułka, Jolanta Czarnata, Anna Cyganek, Maciej Ćwiertniak, Dagmara Dolińska-Pierwoła, Aneta Heliosz, Katarzyna Kłos-Trzcińska, Aleksander Kulesza, Piotr Łakomy, Anna Malinga, Tomasz Piskor, Elżbieta Rak, Aleksandra Sochacka, Marek Strzała, Grzegorz Śliwa, Katarzyna Wajs, Beata Zając-Dutkiewicz, Agnieszka Zygmunt oraz referendarze: Piotr Łukasik, Jolanta Skowronek, Leszek Wolny. Zaproszeni do udziału w konferencji zostali przedstawiciele Biura Orzecznictwa NSA: Sędzia NSA Hieronim Sęk oraz zastępca dyrektora Biura Orzecznictwa NSA Jerzy Siegień, którzy wygłosili referat nt. „Informacja o zmianach w Ppsa”. W programie konferencji szkoleniowej przedstawiono następujące tematy:

1. „Problematyka doręczeń w postępowaniu sądowym, w szczególności z uwzględnieniem korespondencji zagranicznej” – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez asystentów Wydziału I Agnieszka Zygmunt oraz Macieja Ćwiertniaka;
2. „Ponowne wykorzystanie informacji publicznej” – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez asystenta Wydziału IV Annę Cyganek;
3. „Sposoby dokumentowania niezbędnych wydatków w toku rozpoznawania wniosków o zwrot wynagrodzenia w zakresie ponoszenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielone z urzędu – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez referendarza Wydziału I Piotra Łukasika;
4. „Problematyka dotycząca uczestników postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego z uwzględnieniem oznaczania ich kręgu oraz

- zagadnienia związane ze śmiercią uczestnika postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego.; problematyka zawieszenia postępowania z uwagi na śmierć skarżącego; kwestie związane z postępowaniem upadłościowym i reprezentacją podmiotu pozostającego w upadłości” – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez asystenta Wydziału I Grzegorza Śliwę;
5. „Odrębność postępowania na tle ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez referendarza Wydziału III Leszka Wolnego;
 6. „Problematyka skarg na uchwały i rozstrzygnięcia nadzorcze” – wprowadzenie do zagadnienia przygotowane zostało przez asystenta Wydziału II Jolantę Czarnatę.

Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego – Total Expert – zorganizowała w dniu 10 czerwca w Rybniku szkolenie nt. „Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych w 2014 roku”, w którym wzięli udział: specjalista Barbara Zając oraz kierownik Oddziału Administracyjno-Gospodarczego Roman Kowolik.

Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego – Total Expert – zorganizowała w dniu 24 września w Rybniku szkolenie nt. „Prawo pracy w drugiej połowie 2014 roku. Najnowsze zmiany, interpretacje, stanowiska MPIPS oraz GIP wraz z orzecnictwem Sądu Najwyższego”, w którym wzięła udział starszy sekretarz sądowy Małgorzata Filarska.

W związku z wdrożeniem nowej wersji Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR 3.0, Departament Budżetu Państwa zorganizował w dniach od 1 września do 21 października wykłady przeprowadzone metodą prezentacyjną dla kluczowych użytkowników systemu TREZOR, na których umówione zostały kwestie związane z obsługą systemu. W szkoleniu udział wzięła Główna Księgowa Krystyna Popek.

Główny specjalista Piotr Niesobski wziął udział w szkoleniu dot. MS 20411/ Administering Windows Server 2012 zorganizowanym przez firmę ALTKOM Akademia S.A. w dniach od 3 do 7 listopada w Katowicach

W dniu 24 listopada w Katowicach odbyło się szkolenie nt. „Kultura języka polskiego w pismach urzędowych” przygotowane przez firmę Golden Training s. c., w którym udział wzięła starszy sekretarz sądowy Urszula Kłaczyńska-Wydra.

Z inicjatywy Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 3 grudnia odbyło się w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Kielcach spotkanie poświęcone omówieniu kierunków rozwoju zastosowań informatyki w działalności Sądów Administracyjnych w latach 2015-2017, w którym wzięł udział główny specjalista Piotr Niesobski.

5. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez Sędziów w szkołach wyższych.

W 2014 roku następujący Sędziowie orzekający w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach prowadzili zajęcia dydaktyczne w szkołach wyższych:

1. dr Beata Kozicka (Uniwersytet Opolski);
2. dr Włodzimierz Kubik (Uniwersytet Śląski);
3. dr hab. Andrzej Matan (Uniwersytet Śląski);
4. dr hab. Stanisław Nitecki (Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu) - z dniem 30 września 2014 r. zakończył pracę na Uczelni, natomiast z dniem 1 października 2014r. rozpoczął zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Opolskim ;
5. dr Wojciech Organiściak (Uniwersytet Śląski);
6. dr Maria Taniewska- Banacka (Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach) - z dniem 30 września 2014 r. zakończyła pracę na Uczelni;
7. dr hab. Grzegorz Dobrowolski (Uniwersytet Śląski);
8. Krzysztof Kandut (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu);
9. dr hab. Artur Żurawik (Uniwersytet Jagielloński).

6. Orzekanie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

W roku 2014 Sędziowie NSA oraz WSA orzekający w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach 43 razy orzekali w Naczelnym Sądzie Administracyjnym:

- sędzia Iwona Bogucka – 8 razy (I,II,III,IV,V,VI,XI,XII);

- sędzia Małgorzata Jużków – 6 razy (I,II,III,IV,VI);
- sędzia Leszek Kiermaszek – 11 razy (I,II,III,IV,V,VI,,VIII,IX,X,XI,XII);
- sędzia Andrzej Matan – 3 razy (IV,V,VI);
- sędzia Stanisław Nitecki – 3 razy (I,II,III);
- sędzia Teresa Randak – 6 razy (I,II,III,IV,V,VI);
- sędzia Rafał Wolnik – 6 razy (VII,VIII,IX,X,XI,XII);

Wszyscy sędziowie orzekali w wymiarze jednej sesji miesięcznie.

7. Zajęcia dla aplikantów radcowskich i adwokackich.

- Sędzia NSA w stanie spoczynku Adam Mikusiński prowadził szkolenia aplikantów adwokackich dla Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, w wymiarze 30 godzin.
- Sędzia WSA Iwona Wiesner prowadziła szkolenia aplikantów adwokackich dla Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej w 2014 r.
- Sędzia WSA Małgorzata Herman prowadziła szkolenia aplikantów adwokackich w I i II semestrze 2014 r. dla Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej.
- Przewodniczący Wydziału II Sędzia WSA Rafał Wolnik prowadził w miesiącu czerwcu 2014 r. warsztaty dla aplikantów III roku aplikacji radcowskiej z zakresu prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, dla Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach.
- Przewodniczący Wydziału III Sędzia NSA Krzysztof Wujek prowadził zajęcia z aplikantami adwokackimi z prawa administracyjnego i prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach w wymiarze dwóch wykładów w miesiącu po 4 godziny lekcyjne.

8. Powołani przez Ministra Sprawiedliwości Sędziowie NSA i WSA do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego i radcowskiego.

- zarządzeniem z dnia 17 grudnia 2013 r. nr 330/13/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego NSA Bonifacego Bronkowskiego na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu radcowskiego;
- zarządzeniem z dnia 17 grudnia 2013 r. nr 348/13/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego NSA Krzysztofa Wujka na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu adwokackiego;
- zarządzeniem z dnia 21 stycznia 2014 r. nr 3/14/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego NSA Eugeniusza Christa na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu adwokackiego;
- zarządzeniem z dnia 21 stycznia 2014 r. nr 4/14/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA dr Włodzimierza Kubika na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu adwokackiego;
- zarządzeniem z dnia 24 stycznia 2014 r. nr 13/14/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA Małgorzatę Jużków na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu radcowskiego;
- zarządzeniem z dnia 24 stycznia 2014 r. nr 14/14/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA dr hab. Stanisława Niteckiego na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2014 r. egzaminu radcowskiego.

9. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W 2014 roku żaden ze składów orzekających nie skierował do Trybunału Konstytucyjnego i do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prawnego.

10. Zdania odrębne.

W 2014 roku zgłoszonych zostało 5 zdań odrębnych do wyroków w sprawach ze skarg J. B. na decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w K. w przedmiocie podatku od towarów i usług (zabezpieczenia na majątku podatnika) o sygn. akt: III SA/GI 1035/11, III SA/GI 1036/11, III SA/GI 1037/11, III SA/GI 1038/11 i III SA/GI 1039/11 przez sędziego NSA Henryka Wacha.

11. Sygnalizacje.

W roku 2014 zostało zgłoszone 1 postanowienie sygnalizacyjne Sądu w sprawie I SA/GI 586/14 ze skargi Z. K. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Cz. w przedmiocie podatku od nieruchomości na 2014 r. polegające na istotnym naruszeniu prawa przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Cz. w postaci spóźnionego przekazania do sądu pisma skarżącego i dołączonego doń wniosku o przyznanie prawa pomocy, co miało w konsekwencji znaczący wpływ na wynik sprawy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach postanowieniem z dnia 7 lipca 2014 r. odrzucił skargę wniesioną w tej sprawie. Przyczyną odrzucenia skargi był brak uiszczenia wpisu. Tymczasem skarżący w dniu 12 czerwca 2014 r. złożył w kancelarii ogólnej wyżej wskazanego organu, pismo datowane na ten sam dzień wraz z wnioskiem o zwolnienie go od kosztów sądowych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Cz. pismo wraz z wymienionym wnioskiem przesało do Sądu w dniu 22 lipca 2014 r. tj. po 39 dniach od jego złożenia przez stronę. Nastąpiło to dopiero po otrzymaniu przez ten organ postanowienia z dnia 7 lipca 2014 r., którym Sąd odrzucił skargę z powodu nieuiszczenia wpisu. Wskazane uchybienie doprowadziło do negatywnych skutków procesowych, jakie poniósł skarżący.

W odpowiedzi Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Cz. zapewnił, że podjęte zostały działania organizacyjne zapobiegające wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

12. Działalność rzecznika prasowego.

Działalność rzecznika prasowego koncentrowała się na kontaktach z dziennikarzami telewizyjnymi, radiowymi i prasowymi, których przedmiotem były zagadnienia wynikające z bieżąco rozstrzyganych spraw interesujących ze względu na wagę dla lokalnej społeczności.

- Rzecznik prasowy udzielił informacji w sprawach o sygnaturach akt: III SA/GI 1663/13 w dniu 25 lutego 2014 r., III SA/GI 1653-1664/13, III SA/GI 2062-2066/13, III SA/GI 104-110/14 w dniu 14 marca 2014 r., w dniu 2 kwietnia 2014 r. oraz w dniu 11 września 2014 r., III SA/GI 1659/13 w dniu 20 maja 2014 r. Wszystkie wymienione sprawy dotyczyły decyzji Dyrektora Izby Celnej określających zobowiązanie podatkowe i zarazem zaległość podatkową w podatku akcyzowym z tytułu sprzedaży pojazdów sanitarnych przed ich pierwszą rejestracją w kraju.
- Przedmiotem zainteresowania prasy było również orzeczenie dotyczące udzielenia informacji publicznej redakcji tygodnika. W sprawie tej oznaczonej sygn. IV SAB/GI 79/14 zobowiązano Zarząd Hali Sportowej Częstochowa Sp. z o.o. w Cz. do załatwienia wniosku skarżącej oraz stwierdzono, że bezczynność organu nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa (wypowiedź z dnia 22 października 2014 r.).
- Rzecznik prasowy wypowiadał się również w dniu 30 lipca 2014 r. w sprawie o sygn. IV SA/GI 1356/13, ze skargi Gminy L. na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego w przedmiocie odwołania dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.
- Nadto w dniu 12 grudnia 2014 r. udzielił informacji w sprawach o sygn. III SA/GI 1566-1567/14 dotyczących skarg na czynności Miasta K. w przedmiocie wyboru najkorzystniejszej oferty związanej z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji na świadczenie usług polegających na zarządzaniu obiektami organizującymi imprezy masowe oraz zaniechania uznania czynności oferenta za uchylenie się od zawarcia umowy.

13. Przyjęcia interesantów przez Prezesa Sądu.

W roku 2014 r. Prezes Sądu jedenastokrotnie przyjął interesantów, celem udzielenia im żądanych wyjaśnień. Wizyty dotyczyły w głównej mierze spraw toczących się przed tutejszym Sądem.

- 22 stycznia 2014 r. - sygn. akt IV SA/GI 443/13,
- 14 lutego 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 1493/13,
- 10 marca 2014 r. - sygn. akt IV SA/GI 622/13,
- 11 marca 2014 r. - sygn. akt IV SA/GI 637/13,
- 2 kwietnia 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 1518/13,
- 4 kwietnia 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 1284/14,
- 15 maja 2014 r. w sprawie nie zarejestrowanej w tutejszym Sądzie,
- 16 maja 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 518/13,
- 3 lipca 2014 r. – sygn. akt II SA/GI 159/14,
- 29 lipca 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 573/14,
- 5 grudnia 2014 r. - sygn. akt II SA/GI 111/12.

14. Narady Sędziów.

Narady wydziałowe odbywały się co najmniej raz w miesiącu i dotyczyły kwestii problemów w orzecznictwie sądowym oraz omówienia materiałów nadesłanych przez Biuro Orzecznictwa NSA.

Narady problemowe dotyczyły:

Wydział I

- Dnia 17 marca 2014 r. nt. „Akty i czynności administracji publicznej, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi”;
- Dnia 7 kwietnia 2014 r. nt. „Zwrot podatku pobranego niezgodnie z prawem unijnym – problemy w orzecznictwie sądów administracyjnych”;

- Dnia 14 kwietnia 2014 r. nt. „Prawo intertemporalne w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego”.

Wydział II

- Dnia 3 marca 2014 r. nt. „Akty i czynności administracji publicznej, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi”;
- Dnia 17 marca 2014 r. nt. „Prawo intertemporalne w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego”;
- Dnia 14 kwietnia 2014 r. nt. „Problematyka mienia zabużańskiego w świetle analizy orzecznictwa sądów administracyjnych w okresie obowiązywania ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej”;
- Dnia 19 maja 2014 r. nt. „Problematyka stosowania odstępstwa od warunków technicznych inwestycji w praktyce orzeczniczej sądów administracyjnych i w doktrynie”.

Wydział III

- Dnia 24 lutego 2014 r., dotycząca formy i procedury nakładania na beneficjentów pomocy unijnej „korekty finansowej”, o których mowa w art. 98 rozporządzenia Rady (WE) z dnia 11 lipca 2006 r. nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE z 2006 r., seria L Nr 210, str. 25, z późn. zm.) w związku z art. 26 ust. 1 pkt 15a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)

- Dnia 10 marca 2014 r. nt. „Akty i czynności administracji publicznej, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi”;
- Dnia 14 kwietnia 2014 r. nt. „Prawo intertemporalne w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego”;
- Dnia 12 maja 2014 r. nt. „Zwrot podatku pobranego niezgodnie z prawem unijnym – problemy w orzecznictwie sądów administracyjnych”.

Wydział IV

- Dnia 17 lutego 2014 r. nt. „Analiza wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego wydanych w sprawach decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych umarzających postępowanie w sprawach przetwarzania danych osobowych przez Kościół katolicki”;
- Dnia 17 lutego 2014 r. dotycząca analizy orzecznictwa wojewódzkich sądów administracyjnych sporządzonego w Biurze Orzecznictwa NSA w sprawie specjalnego zasiłku opiekuńczego, przyznawanego na podstawie art. 16a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, ze zm.);
- Dnia 17 marca 2014 r. nt. „Zasady i tryb kierowania osób uprawnionych przez organ administracji publicznej do domu opieki społecznej oraz ustalania opłaty za ich pobyt w domu opieki społecznej w aktualnym orzecznictwie sądów administracyjnych”
- Dnia 12 maja 2014 r. nt. „Akty i czynności administracji publicznej, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi”;
- Dnia 12 maja 2014 r. nt. „Prawo intertemporalne w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego”.